★★

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

ÇARŞAMBA 23 TEMMUZ 1980
10 LIRA

FATSA OLAYI

NURİ ÇOLAKOĞLU

Fatsa'lı olduğu için Samsun'da MHP'lilerin "komünist" diye dövdükleri imam...

Dev-Yol'un önderlerinden birinin ağzından Fatsa'da Dev-Yol'un gelişmesi

8. SAYFAMIZDA

Hedefleri Türkiye!

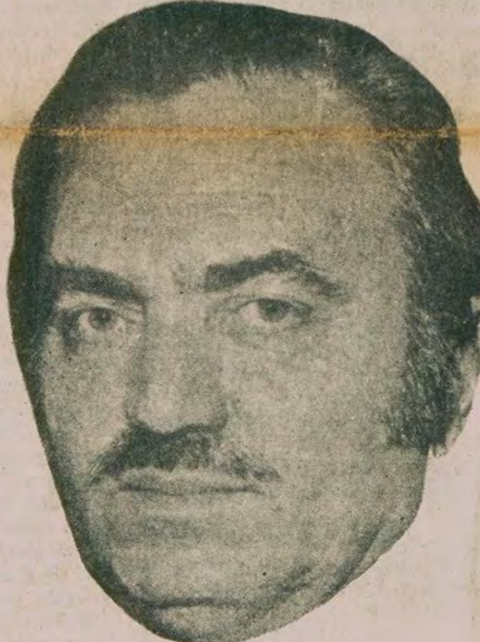
Dün de Kemal Türkler'i hedef seçtiler...

TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek:

Anarşi odaklarına karşı MİLLİ SEFERBERLİK

Kemal Türkler arabasını daha park yerinden çıkarmadan yaklaşan iki terörist, çok yakın mesafeden kurşunlarını boşalttılar.

Kemal Türkler

HABER MERKEZİ

KEMAL Türkler'in dün faşist katiller tarafından öldürülmesi üzerine Türkiye İşçi Köylü Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek bir açıklama yaptı. Perinçek, anarşi odaklarına karşı milli seferberlik başlatmanın zamanının gelip geçmekte olduğunu belirtti. TİKP Genel Başkanı özellikle iki büyük parti AP ve CHP'nin çıkmaz hesapları bir yana bırakmasını istedi.

Perinçek'in açıklaması şöyle:

"Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler'in katledilmesini protesto ediyoruz. CHP Milletvekili Köksaloğlu ve eski Başbakanlardan Nihat Erim'den sonra bu cinayet MHP'li ve Moskovacı çetelerin terörü en son noktasına kadar tırmandırmakta kararlı olduklarını ortaya koyan yeni bir kanıttır. Bir yandan MHP, diğer yandan Moskova'nın güdümündeki örgütler karşılıklı olarak, toplumda heyecan ve sarsıntı yaratacak cinayetleri tırmandırmaktadırlar.

"Anarşi ve cinayetleri önlemek ve Türkiye'yi bir iç savaşa sürüklemekten kurtarmak için öncelikle terör odakları doğru bir şekilde tespit edilmelidir. Bunların üzerine kararlılıkla yürüyecek bir milli seferberlik başlatılmalıdır. Böyle bir seferberliğin yaratılmasında bütün güçlere, ama özellikle AP ve CHP'ye büyük sorumluluk düşmektedir. Bu iki büyük parti, artık birbirini suçlamayı ve çıkmaz hesapları bir kenara bırakmalı, terör odaklarının birini himaye etmekten vazgeçmelidir. Artık kaybedilecek zaman kalmamıştır."

Terör odaklarına karşı ne zaman birlikte yürüyecekler?

Demirel ve Ecevit, eski Başbakanlardan Nihat Erim'in cenaze töreninde. (Fotoğraf: AYDINLIK)

İki katil Türkler'e yakın mesafeden 6 kurşun sıktı

● Merter'de meydana gelen olayda koruma polisi Ali Bilgiser de yaralandı.

● Türkler'in öldürülmesini kınayan Türk-İş Genel Başkanı Denizcier "Milyonlar teröre teslim olmayacak" dedi.

İSTANBUL (ÖZEL)

TÜRKİYE Maden-İş Sendikası Başkanı ve DİSK eski Genel Başkanı Kemal Türkler, dün sabah evinin önünde, arabasının içinde öldürüldü.

Türkler, saat 9.30 sıralarında Merter Şair Kutsi Tecer Caddesi, Merkez Apt. A Blokta bulunan evinden çıkarak, 34 H 4872 plakalı sarı Audi otomobiline bindi. Yanında koruma polisi Ali Bilgiser de bulunuyordu. Türkler, Beşiktaş'taki Maden-İş Sendikası Genel Merkezine gidecekti, arabayı kendisi kullanıyordu.

Araba daha park yerinden çıkmadan sol ön kapıyı açan 2 katil çok yakın mesafeden ateş ettiler.

Kemal Türkler'in, sol kolundan, göğsünün sol tarafından ve ensesinden 6 kurşun yarası aldığı saptandı. Katillerin, Türkler'in ilk sadmeden sonra başını öne eğmesinden sonra, bir de ensesine ateş ettikleri ve son derece profesyonel ve soğukkanlı kişiler oldukları sanılıyor. Bu arada, arabanın arka koltuğunda oturan Ali Bilgiser de iki yara aldı.

Türkler, olaydan hemen sonra Samatya SSK Hastanesine kaldırılmak istendi, ancak yolda hayatını kaybetti. Omuzundan yaralı koruma polisi Ali Bilgiser, Çapa Tıp Fakültesinde tedavi altına alındı.

İki kişi oldukları bildirilen katiller, olaydan sonra aynı cadde üzerinde bekleyen, sarı ya da bej renkte bir Renault'a binerek kaçtılar. 34 N 5819 palakalı araba olaydan 15 dakika sonra Güngören Posta Caddesinde terkedilmiş durumda bulundu.

(Devamı sa.6, sü. 5'te)

İşkence ile öldürülen Demokrat gazetesi muhabiri Recai Ünal.

Fatihte kaçırılan Recai Ünal'ın battaniyeye sarılı olarak bulunan cesedinde sigara yanığı izleri görüldü

Faşistler Demokrat gazetesi muhabiri Ünal'ı işkence ederek öldürdü

● Hasköy'de bir polis öldürüldü

HABER MERKEZİ

DEMOKRAT Gazetesi muhabirlerinden Recai Ünal, Fatih Karagümrük'te faşistler tarafından kaçırılarak işkence ile öldürüldü.

İstanbul'da yayınlanan Demokrat Gazetesinin toplumsal olaylar servisinde çalışan, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Enstitüsü son sınıf öğrencisi Recai Ünal önceki gün saat 20.30'da işyerinden çıktı ve saat 21.00 sıralarında Fatih Karagümrük'teki evine yakın bir yerde bir grup faşist tarafından kaçırıldı. Gazeteci Recai Ünal'ın cesedi dün sabaha karşı battaniyeye sarılmış olarak evinin yakınlarında bulundu. Ceset üzerinde "Fatih'te hiç bir komünist cezasız kalmayacak- Türk İslam Birliği İntikamcıları" yazılı bir kağıt bulundu. Adli Tıp Morguna kaldırılan Demokrat gazetesi muhabirinin vücudunda sigara yanığı, boynunda boğma amacıyla kullanılan ipin izleri görüldü. Konuyla ilgili olarak "Halkın Gazetesi Demokrat" tarafından basına yapılan açıklamada faşist canilerin Recai Ünal'a işkence ettikten sonra boğarak öldürdüklerinin anlaşıldığı belirtildi. Gazete çalışanları tarafından yapılan açıklamada şu görüşler dile getirildi:

"Çıktığı günden bu yana faşizme ve katliamlara karşı Türkiye halkının yanında, her türlü baskı ve zorluğa karşın,

Devamı sa. 6. sü. 7'de)

CHP Genel Merkezi, Antalya İl yönetimini görevden alıyor

ANTALYA (ÖZEL)

CHP Antalya İl Örgütü, CHP dışındaki gruplarla ve özellikle Kurtuluş grubuyla ilişkileri nedeniyle görevinden alınıyor.

CHP Genel Merkezinin uzun bir süreden beri görevden almak istediği, ancak çeşitli nedenlerle şimdiye kadar işbaşında kalan CHP Antalya İl Yönetim Kurulunun feshedilmesinin kesinleştiği öğrenildi. Bundan bir süre önce Antalya'ya gelen CHP Milletvekilleri İmadettin Elmas ve Nebil Oktay Antalya'da CHP içindeki muhalefet grupları ve partililerle görüşmeler yapmışlardı. Genel Merkezin CHP İl Yönetim Kurulunu görevden almak konusunda kesin kararlı olduğu, İmadettin Elmas ve Nebil Oktay'ın da yeni yönetim konusunda çalışmalar yürüttükleri belirlendi.

CHP Antalya İl Örgütünde Genel Merkezin ve muhalefet hareketlerinin tutumuna karşı çıkan, Antalya İl Örgütünde en etkili olarak bilinen ve başını Giray Ercenk, Feridun Baloğlu ve arkadaşlarının çektiği grup ise Genel Merkezin yönetimi ele alma önerisine karşı çıkıyorlar.

(Devamı sa.6, sü.4'de)

Erim toprağa verildi

● Cenaze törenine, Cumhurbaşkanı, adına İlhan Öztrak, Ünaldı, Karakaş, Demirel, Ecevit, Orgeneral Ersin, bazı bakanlar, parlamenterler ve TİKP heyeti katıldı.

İSTANBUL (ÖZEL)

İSTANBUL Dragos'ta teröristlerce öldürülen eski Başbakanlardan Prof. Nihat Erim dün İstanbul'da düzenlenen devlet töreni ile toprağa verildi.

Törene Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil adına Genel Sekreter Vekili İlhan Öztrak, Cumhuriyet Senatosu Başkan Vekili Mehmet Ünaldı, Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş, Başbakan Süleyman Demirel, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Genelkurmay Başkanlığını temsilen Kara Kuvvetleri Komutanı Nurettin Ersin, bazı bakanlar, parlamenterler ve siyasi parti temsilcileri katıldı.

Törende, İstanbul Valisi Nevzat Ayaz, 1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Necdet Üruğ, Belediye Başkanı Aytekin Kotil de hazır bulundu.

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

TBMM anarşi konusunda olağanüstü toplanıyor

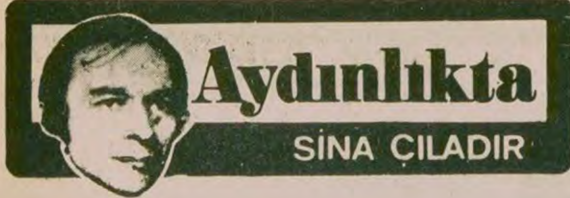
● Yarın akşam da Demirel ile Ecevit, Çankaya'daki yemekte Çağlayangil ile bir araya geliyorlar.

ANKARA (ÖZEL)

TBMM'de bugün yapılacak genel görüşmede Parlamentodaki siyasi partiler ve gruplar tırmanan terör konusundaki görüşlerini açıklayacaklar. Her sözcüye görüşlerini açıklaması için bir saat süre verilmesi bekleniyor.

Öte yandan da yarın akşam AP Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel ile CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil'in davetlisi olarak akşam yemeği için Çankaya Köşkünde bir araya gelecekler. Çağlayangil'in iki lider arasındaki görüş ayrılıklarını gidermek ve teröre karşı işbirliği yapmalarını sağlamak için çaba harcayacağı bildirildi.

(Devamı sa.6, sü.3'de)

Kötü öğrenci!..

KİMİ solcu grupların günümüz Türkiye'sine ilişkin tahlilerini belirli bir mantık çerçevesi içine oturtmak gerçekten çok zordur.

Kendilerine birtakım şatafatlı isimler yakıştıran fraksiyonların hemen hepsi, bir yandan çok karanlık bir Türkiye tablosu çiziyorlar, öte yandan da devrimden falan sözediyorlar. Bu tablolara bakıp ilerleyenle gerileyeni, yükselenle alçalanı tespit edebilmek mümkün değildir. Faşist dalga mı kabarıyor, yoksa devrimci dalga mı, anlayabilene aşkolsun!

Bunlar diyorlarki, faşizmin kara bulutları dört-bir yanı sarmıştır. Emekten yana bütün güçler, bütün yurtsever, anti-emperyalist güçler ağır bir baskı altındadırlar. Cinayet, işkence kıyım, işsizlik ve hayat pahalılığının dizginleri koyverilmiştir. Türkiye, çok karanlık bir dönem içinde bulunuyor. Yeni bir 12 Mart koşullarındayız...

Çizilen bu tablo, onların söyledikleri kadar karanlık hiç çıkışı olmayan bir tablo olmamakla beraber, bir anlamda doğrudur. Faşizm, gerçekten de tırmanmaktadır.

Peki çözüm? Demokrasi ve özgürlük güçlerinin ne yapması gerekiyor?

Çeşitli maceracı grupların buna verdikleri yanıt kısaca şöyledir:

– Devrim!...

Çok ilginç değil mi? Faşizmin ilerlediği ya da tırmandığı, buna karşılık halk hareketinin bir duruklama dönemi yaşadığı koşullarda devrim yapacağız! XYVZ-MSLP örgütü sihirli değneğini kaldıracak ve kitlelere işaretini verecek:

– Haydi!

Ve kitleler, XYVZ-MSLP örgütünün ''rap rap'' peşine takılacaklar.

Bu tahlilleri ve iktidar mücadelesine ilişkin çözüm önerilerini ciddiye alabilmek mümkün değildir. Maceracı grupların esas olarak yenilgiye uğramaları veya kitlelerden tamamen tecrit olmaları da bunu doğruluyor zaten. Bilimsel terminolojide ''kendiliğindencilik'' (spontaneizm) olarak anılan bu eğilimin başarıya ulaştığını tarih de yazmıyor.

Çeşitli yayın organlarına bakıyoruz, solcu grupların bazıları bugünkü görevi ''savunma'' olarak tespit ediyorlar. Ama, neyin ve hangi ittifaklar gözetilerek, bu arada hangi hükümet alternatifleri ele alınarak savunulacağı belli değil. Bunları bazıları Parlamentoyu ''ahır'' ilan ediyor. Çeşitli hükümet alternatiflerine ''hepsi de kahrolsun'' gibi ilkel bir mantıkla yaklaşıyorlar. ''Burjuva kombinezonları''na kafalarını sokmayı devrimcilikleriyle bağdaştıramadıkları için, demokratik mevzilerin korunması görevini, sokaklarda lastik yakıp, duvarları gizliden boyama çabalamasına indirgiyorlar. Kendilerini biraz sıkıştırırsanız, size ''savunma örgütleri'' türünden içi-boş laflar da söyleyeceklerdir. Hatta bu ''direnme üniteleri''ne ilişkin sayfa sayfa yazılar da yazacaklardır. Ama bunlar pratik-siyaset içinde neye yarıyor? Hiç bir şeye ! Olsa olsa, Demirel gibilerin, faşist kıyımları ört-bas edebilmek için ellerine alacakları birer ''koz'' oluyor.

Faşizmin tırmanışını durdurmak mı istiyoruz? O halde demokratik mevzileri korumak zorundayız. Demokratik hak ve özgürlükleri savunmanın yolu, onları daha da geliştirmek için mücadele etmektir. Anayasayı ve Parlamentoyu dişe-diş savunacaksın ki, onları rafa kaldırmak isteyenlerin tırmanışını durdurabilesin. Parlamentoyu ''ahır'' ilan edersen ve dolayısıyla Anayasayı savunma görevi ile faşist partiyi safdışı bırakacak bir hükümet alternatifine ''tu kaka'' dersen, faşizmle nasıl mücadele edeceksin? ''Savunma'' durumundayım diyorsun, yani şu an için bir devrim umudun yok, peki bırakalım kitleleri savunma görevini, kendi grubunu nasıl savunacaksın? Durmaksızın fire vermen, bölük-pörçük olman sana hala bir şeyler öğretmiyor mu?

Kötü bir öğrenci devrimin yolunu nasıl aydınlatabilir?

düşünce dünyası

KREDİ VE YURTLAR KURUMUNUN ÖNLEMLERİ...

Kürşat Yıldız

KREDİ ve Yurtlar Kurumu'nun kredi almak için başvuruları kabul edilen öğrencilerden istediği şartlar belli oldu. Anlaşıldığı kadarıyla istenen şartlar kredi almaya muhtaç durumda olanları değil anarşistleri(!) tespit etmeye yönelik.

Her öğrencinin neredeyse ilkokul çağına kadar seceresi tespit edilecek ve anarşiye bulaşmış(!) ''normal olmayan'' öğrenciler ayıklanarak hem anarşiye karşı önemli bir tedbir alınmış olacak hem de böylece devlet bütçesi büyük bir yükten kurtulmuş olacak.

Ortaokul ve lise idarelerinden tastik ettirilmesi istenen belgede neler yok ki:

b) Yatılı ve gündüzlü bulunduğu yurtlarda ve okullarda anarşi ve terör olaylarına karışmamış, direniş, boykot, işgal ve öğrenim özgürlüğünü ihlal edici davranışlarda bulunmamış.

d) Okul binası ve eklentileri içinde herhangi bir yere veya dış duvarlara yazı yazmamış ve resim yapmamış...

e) ...ateşli silahlar,...şişli baston, pala, kılıç...topuzlu kamçı, taş, sopa, demir veya lastik çubuk,...yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı eczalar, her türlü zehirler, her türlü şiş veya gaz maddeleri... bulundurmamış....

f) Yukarıdaki fiillere tam veya eksik teşebbüste bulunmamış olmak.

***

Üniversitelere okumaktan başka her türlü amaç için gelen, anarşi mihraklarının emrindeki militanlar için devlet bütçesinden finansman ayrılması düşünülemez ve eskiden beri devrimcilerin şiddetle karşı çıktığı bir uygulamadır. Ama mesele acaba bu amacı gerçekleştirmek midir?

Birincisi; anarşiye bulaşmanın kıstası olarak sayılan birçok madde öğrenciler içindeki bir avuc saldırganı tecrit etmeyi değil demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlamayı hedeflemektedir. İstedikleri etliye sütlüve katılmayanları teşvik olsa bile çok fazla gam çekmeyeceğiz. Ama satırların arasından sırıtan, çok yönlü saldırılar altında olan gençliğin elini kolunu bağlamak MHP'li idarecilerin önünde mum gibi bir gençlik yaratmak hedefidir.

Bunların anarşist damgasını vaktiyle Mustafa Kemal de aynı mantığın sonucu olarak yememiş miydi? Eğer Turan Emeksizler, Nedim Özpulatlar kredi için müracaat etmiş olsalardı, ''ilgili mevzuatın (b) bendi gereğince'' kredi hakkından mahrum kılınmaz mıydı? Şu anda Meclis çatısı altında olan bir çok insan öğrencilik yıllarında boykotlara önderlik etmemişler midir? Gençliğin her zaman hakkı ve görevi olan zulme karşı isyan hakkını böyle maddelerle baskı altına almak mümkün müdür? Atatürk'ün gençliğe hitabesini bugün yerine getirmeye kalksak demek ki bu maddelerin hışmına uğrayacağız.

İkincisi; binden fazla öğrencinin gözaltına alınıp fişlendiği bir çok okul biliyoruz. Anarşi mihraklarının oyunları sonucu devlet kuvvetleri ile karşı karşıya getirilen binlerce öğrenci hayatlarının sonuna kadar alınlarında ''anarşist'' damgasıyla mı dolaşacaktır?

Artık neredeyse patlayıcı ve aşındırıcı maddeler''den sayılabilir diye öğrenciler ve öğretmenler kimya laboratuvarlarından da uzak duracak. Ya da okul binasında herhangi bir resim asılmasın diye resim derslerinden de vazgeçmek gerekecek. Bu anlayış bir dahaki sene öğrencilerin dersler sırasında anarşist fikirler (!) savunup savunmadığını araştırmaya varacak.

Okul idarelerinin giderek MHP'lilerin eline verildiği de dikkate alınırsa bu uygulamanın kimi sevindireceği kolayca görülebilir. Keyfilikte sınır olmayınca her isteyen okul müdürü istediği öğrenciyi bu maddelerden birine rahatlıkla sokabilir.

Sonra ekonomik bunalımın birçok üniversite öğrencisini ''okumak ya da çalışmak'' ikilemiyle karşı karşıya bıraktığı şartlarda en kötü bodrum dairesinin kirasına bile yetmeyen 1500 lirayı dahi kesmekle kimin eline ne geçer? Bu yolla bir zamanlar anarşiye kıyısından köşesinden de karışmış olsa bile gençleri anarşi mihraklarının elinden kurtarmak veya anarşiyi önlemek mümkün müdür? Tabiiki hayır!

Ama bir kalemde onbinlerce öğrenciyi ''anarşist'' ilan edenlerin vurdumduymazlığı işin içine girerse anarşiye karşı tedbirleride bu kadar olur. Trabzon'da otobüs kurşunlayanların sırtını sıvazlayacaksın, Konya'da ''komünistleri sürme'' kararı alanları destekleyeceksin, Çorum'da katliamcıları devletin destekçisi ilan edeceksin, sonra da binbir güçlükle ÜSS barajını aşıp yüksek okula gelmiş dar gelirli öğrencilerin allem edip kallem edip 1500 lirasını kesmek için akla hayale gelmeyecek mevzuatlar uyduracaksın.

''Anarşinin üzerine yürüyorlarmış' Tedbiriniz bu zavallı maddeler ise güldürmeyin milleti.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

SAYIN YETKİLİLER, LAF DEĞİL İŞ İSTİYORUZ

Ölüm üzerine

Her çağın insanı ölüm uzerine düşünmüştür. Kimi yaşama sevinci içinde ölüme, kimi ölüm sevinci içinde yaşama bağlanmıştır.

Bir yerde, doğan insana ağlamak, bir yerde ölen insana ağlamak başka nasıl açıklanabilir ki..

Herkes kendi dilinde bu olayı ''takdiri ilahi'' diye anar.

Yaşamın normal seyri içinde emanetini verme vakti gelmiş insanın yanında, Azrail Aleyhüsselam gelir. Allahın emanetini alır.

Ardından dini törenler düzenlenir. Kuran'ı Kerim okunur. Dua edilir.

İslamiyetin bize getirdiği bir davranış biçimidir bu.

Bunun dışında iki tür ölüm daha düşünüyorum.

Taktiri bilim.

Taktiri zulüm.

Bu iki ölüm biçiminde Azrail Aleyhüsselam can alıcı değil.

Çağımızda bilimsel çalışmalar baş döndürücü bir hızla ilerlemekte. Bu ilerleyiş, mutluluğu da felaketi de beraberinde getirmektedir.

Bundan yıllarca önce insanlar, kuduzdan, sıtmadan ve daha birçok hastalıklardan binlerle, onbinlerle ölüyordu. Bilimsel gelişmeler bugün bunu asgariye indirmiştir. Bu olaylar ülkemizde de canlı olarak yaşanmaktadır. Bunun yanında kimyasal silahlar, çeşitli gazlar, zehirlenmeler, kitlesel kıyımlar, binlerce insanın ölümünü yaşatmaktadır.

Bilimsel gelişmelerin insanlık yararına kullanılması mücadelesi, çağımızın en onurlu mücadelesidir.

Bilimsel verileri insanlığa bir tehdit olarak döndüren emperyalistler onların ülkelerdeki yerli uşakları, gericiler, bu onurlu mücadelede görev alanlara zulüm ağları dokumakta... Yeni bir ölüm biçimi yaratmaktadırlar.

Taktiri zulüm.

İnsanlık yararına düşünenleri kurşunlamakta.... Envayi çeşit işkenceler uygulamakta...

İnsan üzerinde sigara söndürmekte.

Elektrik akımına tutmakta.

Aç bırakmakta.

Sobalara doldurup yakmakta.

Üzerine asit dökmekte.

Ve ölmekte insan. Taktiri zulüm bu ya... topal, kör, felçli olarak da bırakmakta.

Taktiri zulüm ile ölen bir insanı, taktiri ilahi ile uğurlamak zulme teslim olmaktır. Zulme teslim olmak, umutsuzluğa düşmektir. Umutsuzluğa düşen Müslüman değildir.

Taktiri zulüm ile ölen insanın tabutu önünde zulmün kirli eli, kara yüzü lanetlenir. Denir ki: Merhuma kurşun sıkan el, tüyü bitmedik yetimlerin hakkına uzanan eldir. O el, yeraltı ve yer üstü zenginliklerimizi dün Amerika'ya, bugün Rusya'ya satmak isteyen eldir. Birlik ve beraberliğimizin önüne Çin Seddi örmek isteyen eldir.

Afganistan'da Karmel, bu Rus uşağı İslam gerillalarının sert yumruğuyla karşılaşınca hinoğlu hinlik düşündü. Bayrağın rengini yeşile çevirdi. Kendi aklınca şu demeye getirdi ''rehberimiz kuran, hedefimiz sosyalizm''. Aynı oyun bizde ''rehberimiz Kuran, hedefimiz Turan'' diye oynanmakta.

İşte bu maskeli kafalar kurşun sıktı evladımıza. Acımızı kuvvete çevirelim. Kavgamızda daha da bilenelim.

Alimler, şeyhler, seyyitler, müftüler, hocalar, İmam Hatip talebeleri ve başta dinayet yetkilileri, siz nasıl düşünüyorsunuz? Ölüm diye bir düşünce yok mu aklınızda?

Ahmet Turan Kul

Bütün halkımızın, kamuoyunun da bildiği gibi Tunceli ili nisan ayının 10'unda sel felaketine uğradı. Seller sonucu alt yapı tesisleri de zarar gördü. Ardından bakanlar Tunceli ve çevresinde incelemelerde bulundular. Daha sonra ''Bakanlar Kurulu'', ilimizi afet bölgesi olarak ilan etti. Bununla da yetinilmedi. Yine Bakanlar Kurulu, Tunceli ilini ''kalkındırmayı'' planladığı iller arasına aldı. Kısacası Tunceli ili üzerinde kulağa hoş gelen bir hayli laf söylendi. Evet çok laf söylendi. Hatta bu laflara TRT' de birinci haber olarak yer verildi. Ama işte hepsi bu kadar. Laf çok, iş yok.

Pülümür ilçesine bağlı Mezra köyü de sellerden zarar görmüştü. Ekili tarlalar, araziler sellerce harabedilmiş, birkaç hayvan ağılı ve konut yıkılmış, köyü nahiyeye bağlayan köprü sellerce tamamen götürülmüş ve köy yolu ulaşıma kapanmıştır. Ziraat suyu arkı zarar görmüş, ekinler biçilebilecek duruma bile ulaşmadan sıcakların bastırmasıyla yanmış bulunurken, Mezra köyünün bütün bu sorunlarından daha önemli sorunları vardı. Bundan dolayıdır ki, yukarıda sıraladığımız zarar ve ziyanı Mezralılar sineye çekmiş durumdalar. Ama Mezralıların içme suları da seller sonucu kesilmişti. Köylüler 300 veya 400 metre uzaklıklarda bulunan kaynak sularında içme sularını temin etmektedirler. Köy muhtarı, ihtiyar heyeti ve tek tek köylüler İl Mülkiyet Amirliğine, ilçe ve YSE teşkilatlarına defalarca başvurdular. Köy ile Pülümür-Tunceli arasında mekik dokudular. Bütün bu çabalar sonuçsuz kaldı. 300 nüfuslu bir köy adeta Kerbela'ya dönmüştü. Laf edenler bir türlü iş yapmıyorlardı. Bunun üzerine köy halkı harekete geçti. Su malzemeleri alabilmek için aralarında para topladılar. Köylüler malzeme ve usta temin ederek işe sarıldılar.

Genç, ihtiyar, çocuk, öğretmen demeden herkes gücü yettiği kadar çalıştı. Ve 3 gün sonra, kesilmiş olan içme suyunu idareten akıtabildiler. Geçici de olsa su sorununu kendi olanaklarıyla çözmüş oldular.

Evet Mezra köylüleri olarak, kendi gücümüzle geçici de olsa su sorununu çözmüş olduk. Ancak su boru hattı, dere yatağını takip ederek köye gelmektedir. Köye uzaklığı ise 2 km. kadardır. Kış bölgemizde şiddetli bir şekilde etkisini göstermektedir. Metrelerce kar yağar. Suyumuz muntazam bir şekilde getirilmezse köy halkı kış mevsimini büyük zorluklar içerisinde geçirecektir. Başvurularımız sonucu köy soyunun 1980 programına alınmadığını öğrenmiş bulunuyoruz. Peki şiddetli kış mevsimi şartlarında 300 nüfuslu köy halkı ve hayvanları ne olacak? Yetkililerden bu sorunun cevabını bekliyoruz.

Sorunumuz acil. İvedi bir şekilde çözülmesini bekliyoruz. Yoksa doğacak olan zarar ve ziyanın sorumlusu yetkililer olur. Tekrarlıyoruz. Laf değil iş istiyoruz.

Saygılarımla.

Ahmet Yalman

''Barış'' gecesinde zorbalık

Kuşadası Belediyesinin davetlisi olarak ilçemizde üç gündür toplanan sahte ''Barış Komitesi'' onuruna Doğan Sinemasında bir gece düzenlendi. Gece halka açık ve ücretsiz olduğu için sinema doldu. Selçuk ve Söke'den getirilen İGD'liler daha program başlamadan dikkatleri üzerlerinde topladılar. Elektriklerin sönük olduğu bir sırada Çorum olaylarının içyüzünü anlatan bir grubun üzerine yürüdüler. Çeşitli defa saldırmaya yöneldiler.

Belediye Başkanı yaptığı konuşmada birlikte saldırılara karşı alınması gerekli tavırlardan bahsetti. Faşizmin Türkiye' de iktidar olamayacağını söyledi. Emperyalistlerin ve kapitalitlerin silahlanmalarını vurguladı. Tabii ki Afganistan'dan ve Ruya'dan sözyok.. Yine de konuşması birlik konusunda olumluydu. Bu konuşmanın ardından ''Grup Değişim'' adıyla İGD'liler sahneye çıktı. İçlerinden biri devrim düşmanı, bölücü bir konuşma yaptı. Halkın nefreteni topladı. İGD'li Rus uşaklarının bu gibi davranışları nedeniyle halkın büyük çoğunluğu sinemayı terketti.

Halk, İGD'lileri adam yerine bile koymaz. Fakat halkın dikkatini Belediye Başkanının tutumu çekiyor. Başkanlarının CHP'den seçildiğini unutmamasını istiyorlar. İGD'li Rus uşaklarını Atatürk'ün partisinde görmek istemiyorlar. Başkanın birlik isteği orada da görüldüğü gibi uşakların dilinde teneke kadar değersiz. Başkan bunların devrim düşmanı yüzlerini görmelidir.

Bir okuyucu

Zam her derde deva mıdır?

Bundan bir süre önce tekel maddelerine, devlet gelirlerine oldukça yüklü katkıda bulunacak ölçüde bir zam yapıldı. Ama sigarayı bırak üretimde, tezgah altında dahi ara ki bulasın. Yok, yok, yok....

Nedir bu halkın sigaradan çektiği eziyet. Ecevit hükümeti döneminde 2 günde 1 kilo Samsun zor bulunurken, şimdi de Birinci başta olmak üzere diğer sigaraları bulmak çok çok zorlaştı. Sigara meselesi üzerine 1977 yılından beri yetkililer sürekli atıp tutuyorlar. Darlığın pek yakında son bulacağını üstüne basa basa söylüyorlar. Ne var ki, çare henüz bulunmadı.

İki üç senedir hangi hükümet gelirse gelsin ettikleri bir laf vardır ''Darlığı bakkal ve bayiler yaratıyor''. İşte size koca kuyruklu bir yalan. Sen kalk gün aşırı sigara ver, bazı bölgelere tek bir çeşit sigara verme, sonra sorumluluğu üstünden alarak suçsuz insanlara çamur at. Yok öyle yağma, Sen piyasayı sigarayla donat bakalım, karaborsa-akborsa varoluyor mu? Bir de bu yolu deneyin bakalım sayın yetkililer. Hadi görelim sizi.

Bir diğer sorumuz da tekel kârlarının gülünç derecede düşüklüğü. Yüzde 6. Bu hayat pahalılığında yüzde 6, azdır sayın yetkililer. Bunun artırılması için bir şeyler düşünün. İşin kolayını söyleyeyim. Hiç düşünmenize gerek yok. Şunu yüzde 15'e çıkarın da olsun bitsin.

Saygılarımla.

E. Ertem

MHP' liler Gölköy' de pervasızca yol kesiyorlar

Ersin Damar adlı devrimci gencin bir süre önce yolunu keserek döven MHP'li militanlar 11 Haziran 1980 günü Ersin Damar'ın ağabeyinin elektrik dükkanının önünden geçenlerin yolunu kesiyorlardı. Ersin Damar MHP'lilere niçin yol kestiklerini sorarken komando 9 mm. lik tabancasını ateşlemiş ve yanlışlıkla Aydın Aydın adlı komandoyu yaralamıştır. Olaydan sonra kaçan faşistleri polislerin yakalamadığı, aksine kaçırdıkları söylenmektedir.

Karakolda ve savcılıkta olayla ilgili olarak ifade veren Ersin ve Necati Damar ''MHP militanları hakkında şikayette bulunduk ama yakalanacaklarını sanmıyoruz.'' demişlerdir.

Bu kişiler 18 Haziranda da halka kurşun sıkmışlardı. Validen cüret alan faşistler, pervasızca dolaşmakta, yol kesmekte ve halka kurşun sıkmaktadırlar. Onları koruyanları halk biliyor.

Gölköy'de yaratılmak istenen Gürcü-Türk ayrımını boşa çıkaran Gölköy halkı Valinin amacını da boşa çıkaracaktır. Bundan kimsenin kuşkusu olmasın.

E. Ö

HALK SAĞLIĞI

Dr. Nadir Paksoy

«Hastane önünde incir ağacı»

''Hastane önünde incir ağacı
Hekim bulamadı bana ilacı
Baştabip geliyor zehirden acı'' diye başlayan bir halk türküsü. Halkın hastane kapılarında çaresizliğini, yalnızlığı ve endişesini ne de güzel yansıtır. Gerçekten de halkımızda bir hastane, hastalık, hekim ilaç korkusu var. Kasketini çıkarıp ceketini ilikleyerek saygılı efendi. Çekine çekine giderler, dertlerine bir çare aramak için vardıkları kapılardan ancak pek de iyi duygularla ayrılmazlar çoğu kez. Ya hekim başlarından savmıştır, ya hemşire, hastabakıcı bağırıp çağırmıştır. Hadi onlar olmadı diyelim verilen reçetenin ücreti eczacıya ödendiğinde bir çöker yüreklerine.

Bir de kırsal yörelerde hastanın dağ bayır demeder sırtında veya at arabasında taşıyıp da umutla vardıkları sağlık ocağının kapısından eli boş dönmek de var.

Geçen gün ''Hastaneler'' adlı bir yazı dizisi yayınlandı gazetemizde. Arkadaşımız gördüklerini, duyduklarını yansıtmış. Gerçek payı var, yok değil. Bakınız gazetemize Ankara' dan yazan bir okuyucumuz hastanelerdeki ilgisizliği yana yakıla nasıl anlatıyor.

''Çocuk Hastanesine gelince, bizim çocuk hastalandı, sabah 05.30'da hastanenin kapısındaydık. Bekledik, hademe uyuyor. Gittim yanına 'Kardeşim çocuk hasta bakar mısınız?' 'yok efendim bekleyin' cevabını alınca başladım bağırmaya çağırmaya. Neyse zar zor çocuğa baktırdık. Vay sessiz gariban vatandaşlara, vay hastaneye düşenlere''

Niçin hastane kapıları böyle halkın çekindiği kapılar oluyor, türküler yaktığı kapılar oluyor. ''Baştabip geliyor zehirden acı''. Halk hekimi derdine derman olacak bir kişi değil de ''zehirden acı'' görüyorsa bunun altında birtakım nedenler yatıyordur şüphesiz.

Bir kere ülkede uygulanan sağlık politikası bozuk. Hekimleri büyük şeherlere toplayan, kırsal kesimlere ağırlık verilmeyen bir politika. Sağlık para ile alınıp satılan bir mal haline getirilmiş.

Genel bir sağlık örgütlenmesinden yoksunuz. Tıp fakültelerinin kapılarına dayanan hastaların büyük bir kısmı iyi bir örgütlenme olsa daha alt kademelerde (sağlık ocakları vs. gibi) çözülebilecek hastalıklardan şikayetçi. Bağırsak enfeksiyonu , nezle-grip tedavi yeri olmamalı büyük tıp merkezleri.. Yoğun iş çok sayıda hasta karşısında bunalan güleryüzlülüğünü yitiren hekim arkadaşları da pek kınamak gelmiyor içimden, hastaya bağırıp çağırmadığı kötü davranmadığı sürece .

Tıp eğitiminin de bir sorunda etkili olduğu kanısındayım. Tıp fakülteleri her geçen gün biraz daha kapanıyor halk çocuklarının yüzüne . ''Daha bir yaşam'' , ''toplumda daha iyi bir etiket'' edinmek için fakültelere girenlerin iyi niyetle mesleğe başlasa bile çarkın dişlilerine kapılanların halka iyi davranamayacakları ortada. Ayrıca tıp fakültelerindeki eğitimin ülke koşullarına uygun olmadığı da bir gerçek.1977 yılında Ankara Tıp Fakültesi son sınıf öğrencileri arasında yapılan bir ankette öğrencilerin yüzde 80'i pratik konularda yeterli derecede yetiştirilmediğini belirtmiş. 1963 yıllarında uygulamaya geçilen ve ilk zamanlar oldukça iyi işleyen sosyalizasyon sistemi şimdilerde iyice yozlaşmış durumda.

Genel olarak sağlık alanında bir ilgisizlik, halk yararına olmayan bir politika uygulanması, karışıklık sürüp gidiyor işte.

Düzelmesini talep ediyor ve içtenlikle diliyoruz.

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOGAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cagaloğlu/İstanbul. Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 25 54
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 3900
DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtyol Tel: 38 57 ADANA: Kızılay Cad. 104 Sok. No: 23 Tel: 103 42

İLAN
Başlık yanı 4000 TL. 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 TL. 8. sayfa st/cm 1000 TL. Renkli st/cm 1700 TL. Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL. Küçük ilanlar kelimesi 30 TL.
ABONE: Yurtiçi 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL. Dış ülkeler için posta ücreti alınır.

22340 — 846

Reşat Doruklar, Süleyman Nuri Özer'i dışarıdan gelen faşistlere göstermişti

Atatürk Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısının katillerinin suç ortağı belirlendi

● Müdür Yardımcısını katleden faşistler, okul müdürünü de öldüreceklerini açıkladılar

27 Aralık 1979 günü, dışardan gelen faşistlere Süleyman Nuri Özer'i gösteren 2. sınıf öğrencilerinden Reşat Doruklar.

HABER MERKEZİ

İSTANBUL Atatürk Eğitim Enstitüsü Türkçe Bölümü Müdür Yardımcısı Süleyman Nuri Özer'i iki gün önce öldüren faşistler, Okul Müdürü ve Müdür Başyardımcısına telefon ederek sıranın kendilerinde olduğunu söylediler.

Daha önceleri de tehdit edilen Süleyman Nuri Özer'i dışardan gelen faşistlere kendi okulundaki öğrencilerinden Reşat Doruklar gösterdi. Süleyman Nuri Özer, iki gün önce saat 19.00 sularında Küçükbakkalköy'de evine giderken faşistlerce arkasından 10 kurşun sıkılarak öldürüldü.

Öldürülmesinden hemen sonra evinin karşısındaki bir kahveye

(Devamı sa.6, sü.2'de)

BM tarihinde 7. Olağanüstü toplantı
BM Genel Kurulu Filistin sorununu tartışmaya başladı

NEW YORK/ TEL AVİV

BİRLEŞMİŞ Milletler Teşkilatı kurulduğundan bu yana 7. kez Olağanüstü Genel Kurul toplantısına gidiyor. Arap ve Müslüman ülkelerin Genel Sekreter Kurt Waldheim'a başvurmaları üzerine Genel Kurul, Filistin meselesini ele alacak. Arap ülkelerinin hazırladığı karar tasarısında İsrail'in 1967 Savaşında işgal ettiği topraklardan geri çekilmesi ve Filistin halkının bağımsız devlet kurma hakkının tanınması talep ediliyor.

BM Genel Kurulunda başlayan bu toplantıya sadece ABD ve İsrail karşı çıkıyor. Washington yönetimi Genel Kurul toplantısının gereksiz olduğunu öne sürerken Begin yönetimi, "Bu toplantı Camp David Anlaşmalarına karşı düzenlenmiştir. Bu nedenle yasal değildir. Ve İsrail yönetimi alınacak kararın geçersiz olacağını şimdiden duyurur" şeklinde bir açıklama yaptı.

New York'tan gelen haberlere göre konu ile ilgili olarak 100 heyet temsilcisi söz sırası aldı. Filistin konusunda görüş belirtecek olanlar arasında AET sözcüleri de bulunuyor. AET Dışişleri Ba-

(Devamı sa.6, sü.3'de)

Malatya Müftüsü: «Alevi-Sünni dostluğu için elimizden geleni yapacağız»

Malatya Müftüsü M.Nuri Öner

● "Camilerde vaaz veren arkadaşlarımız birliği ve kardeşliği savunacaklar"

MALATYA (ÖZEL)

MALATYA Müftüsü M. Nuri Öner, Alevi-Sünni çatışmasını engellemek ve birliği sağlamak için Ramazan ayı içinde camilerde vaaz verileceğini belirtti. Müftü gazetemize verdiği demeçte şunları belirtti:

"Ramazan ayının birlik, barış ve kardeşlik ayı olmasını dilerim. Şu güzel Malatya'mızda Ramazan ayının başlamasıyla birlikte sessizlik ve sükûnet başladı. Malatya halkının dostluk ve kardeşlik ilişkileri daha da sıklaştı. Ama ne yazık ki, bu iyiniyetli halkın içine sızan, nasıl ki Türkiye'yi parçalamak isteyen dış güçler varsa, Malatya'da da onların uşaklığını yapanlar var. Bunlar da burada halkın arasına sızarak halkı tahrik etmektedirler. Buna karşı camilerde gerekli önlemleri aldık. Bu konuda Emniyetle de birlikte hareket ediyoruz.

"Malatya'da yıllardır Alevi ve Sünniler birlikte yaşamışlardır. Ve bugüne kadar böyle bir şey görülmemiştir. Burada Alevi Sünni birbirine kız alıp vermişler, kirve olmuşlardır. Birlikte iş ortaklığı yapmışlardır. Bu insanlar nasıl birbirine kurşun sıkar. Benim aklım ve mantığım almıyor bu meseleyi.

"Biz elimizden geleni yapacağız. Camilerde vaaz veren arkadaşlarımız birliği, kardeşliği savunacaklar. Bununla ilgili vaaz verecekler."

Malatya Müftüsü ayrıca, Diyanet İşleri Başkanı Tayyar Altıkulaç'ın demecini çok olumlu bulduğunu ve desteklediğini söyledi.

"Türkiye'de çalışma özgürlüğü vardır" diyen, Sancaktül'e gitsin

Sancaktül Fabrikası önünde yün örerek bekleyen kadın işçiler, "Yıllardır bu fabrikaya emek verdik. Murat Bayrak bizim kıdem hakkımızı vermemek için işten atıyor. Bu ülkede kanun yok mu?" diyorlar.

İşçiler üç gündür temmuz sıcağında fabrika önünde bekliyor

Sancaktül patronu Murat Bayrak, attığı işçilerin paralarını da ödemiyor!

● **İşverenin iki ay sonra için verdiği çeklerin bazılarının mühürsüz ve imzasız olduğu gözlendi.**

● **İşçiler Yozgat'tan getirilen komandolara "Murat Bayrak bugün sizi kullanıyor, yarın atacak, buraya sizin gibi çok kişi gelip gitti" dediler.**

İŞÇİ SERVİSİ

SANCAKTÜL'de herkesin gözü önünde ibretlik şeyler oluyor. Türkiye'de çalışma özgürlüğü vardır diyenlerin gelip temmuzun boğucu sıcağında Sefaköy'deki Sancaktül Fabrikası önünde ağaçların altına oturmuş işçileri görmesi gerekir.

İşçilerin kıdem tazminatlarının 19 Temmuzda alacakları ücret zammıyla yükselmesini önlemek isteyen patron Murat Bayrak 19 Temmuzdan birkaç gün önce bütün işçilerin çıkışlarını vermeye başladı.

800'ü aşkın işçi bir anda işten çıkarıldı. Fabrika iki senedir grevdeydi ve en çok iki aylık bir bakım sürecinden sonra tam kapasiteyle çalışmaya geçecekti. Bütün bunlar bilindiği ve Teksif Sendikası ile işverenin imzaladığı protokolda da yer aldığı halde Murat Bayrak, Bölge Çalışma yetkililerine "Fabrikam çalışmıyor" diye gerekçe gösterdi ve Bölge Çalışma Müfettişleri de bu yönde rapor verdiler.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi işten çıkarılan işçilerin kıdem tazminatları da ödenmiyor. İşçilerin bir kısmına hiç çek verilmezken diğerlerinin paralarının iki ay sonra ödeneceği söyleniyor, bazı çeklerin ise imzasız ve mühürsüz olduğu gözleniyor.

Sancaktül işçileri Murat Bayrak'a karşı büyük bir öfke duyuyorlar. Aralarında fabrikanın kurulduğu 1958 yılından beri çalışanların da bulunduğu pek çok işçi şunları söylüyor:

"Murat Bayrak köpekleri besliyor, işçileri süründürüyor. Yıllarca bu fabrikaya emek verdik. Bugüne kadar ne kazandıysa bu işçinin sırtından kazandı. Şimdi herkesi dışarı atıyor. Bu memlekette kanun yok mu? Bu haksızlık neden önlenmiyor? Bizim anladığımız kanunlar sadece zenginlere çalışıyor, fakirlere gelince işlemiyor."

İşçiler, Teksif Sendikasının ilgisizliğinden ve pasif tutumun-

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

AP, MSP ve MHP "Olağanüstü Hal ve diğer yasalar çıkmalı" derken

CHP «Etkin önlemler geçerli olabilir» diyor

● AP: "Müspet sonuç almak için diğer partilerle temaslarımızı sürdüreceğiz"

● MSP: "Hükümet tasarılarının kanunlaşmasını istiyorsa, oturumlara katılsın."

● MHP: "Bu kanunlar süratle çıkarılmalıdır."

ANKARA (AA)

MİLLET Meclisinde grubu bulunan siyasi partilerin sözcüleri anarşi ve terörle mücadele konusundaki yasa tasarılarını hakkındaki görüşlerini birer açıklama ile basına duyurdular.

CHP'NİN GÖRÜŞLERİ

CHP Millet Meclisi Grup Başkanvekili Coşkun Karagözoğlu partisinin görüşlerini şöyle açıkladı:

"Türkiye'nin bazı saptırmalarla ve asıl nedenleri gözden saklamak suretiyle kaybedilecek zamanı kalmamıştır. Bu gerçek içtenlikle görülüp teslim edildikten sonra, gereği yerine getirilmek koşuluyla elbette alınması gerekli etkin önlemler tartışılabilir ve geçerli olabilir."

AP'NİN GÖRÜŞÜ

Yasa tasarıları konusunda AP'nin görüşlerini açıklayan AP Millet Meclisi Grup Başkanvekili Gıyasettin Karaca ise şöyle dedi:

"Biz anarşi ve terörle mücadele konusundaki kanunların çıkarılması için bütün imkanlarımızı seferber ettik. AP Grubu çarşamba günü toplanarak, bu konuları da içine alan genel bir durum değerlendirmesi yapacaktır.

"Hükümetin Meclislere sunduğu DGM ile ilgili tasarı Anayasa Komisyonunda beklemektedir. Sıkıyönetim görevlilerinin yetkilerini artıran tasarı da Millet Meclisi gündemindedir. Fevkalade Haller Kanun Tasarısı konusunda çılşamalar da bitmek üzeredir. Memleketin ihtivaç duyduğu huzur için buların kanunlaşması şarttır. Müspet sonuç almak için diğer siyasi partilerle temaslarımızı başlattık, devam ettireceğiz."

(Devamı sa.6, sü.3'de)

Türk-İş hükümet ilişkileri düzelme yolunda
Şide: "Anlaşmazlıkların giderilmesinde büyük ölçüde rahatlama sağlandı"

ANKARA(ÖZEL)

TÜRK-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier başkanlığındaki Türk İcra Kurulu üyelerinin önceki gün Başbakan Süleyman Demirel ile yaptığı görüşmeden sonra Türk-İş ile hükümet arasındaki anlaşmazlığın bü-

(Devamı sa. 6. sü. 4'de)

Toplumcu Kurtuluş Partisi lideri

Durduran: "Kıbrıs sorununu kullanmak isteyenler için her an fırsat vardır"

LEFKOŞE (ÖZEL)

BİR süreden beri Amerika'da bulunan Kıbrıs Türk kesimi ana muhalefet partisi lideri Alpay Durduran, Lefkoşe'ye dönüşünden sonra, salı günü düzenlediği basın toplantısında, Kıbrıs'taki ekonomik durum ve Kıbrıs sorunu konusundaki görüşlerini açıkladı. Durduran, Kuzey Kıbrıs'ta fiyatların inanılmaz bir hızla arttığını, enflasyonun halk kitlelerini ezdiğini, Ulusal Birlik Partisi, iktidarınınsa hiç bir şey yapamadığını belirtti. Kıbrıs sorununun ortada durduğunu, sorunu kullanmak isteyenlerin fırsatlardan faydalanabileceklerini" söyleyen Durduran, taraflardan

(Devamı sa. 6. sü. 8'de)

El Salvador'da 2 günde 30 kişi öldürüldü

SAN SALVADOR

ORTA Amerika ülkelerinde El Salvador'da hafta sonunda meydana gelen çeşitli terör olaylarında 30 kişinin öldüğü bildirildi.

İlk olayda, ülkenin doğusunda, silahlı eğitim yapan bir kampa baskın yapan ordu birlikleri ile solcu oldukları ileri sürülen örgüt üyeleri arasında çıkan çatışmada 1'i asker olmak üzere 20 kişi öldü. Kampta yapılan aramada Çekoslovak yapısı silahlar da bulunduğu belirtildi.

Öte yandan diğer terör olaylarında, 24 saat içinde 10 kişinin öldüğü gelen haberler arasında.

Hükümet, üç grevi 60 gün daha erteledi

ANKARA (ÖZEL)

BUGÜNE kadar otuzdan fazla grevi ertelemiş olan Bakanlar Kurulu, 17 Temmuz tarihinde aldığı kararlarla üç yeni grevi bir kez daha erteledi. Dünkü Resmi Gazetede yayınlanan kararlara göre Yeni-Haber-İş Sendikasının PTT işyerinde, Petkim-İş Sendikasının İzmir Aliağa Rafinerisinde, ve Petrol-İş Sendikasının TPAO'ya bağlı çeşitli işyerlerinde almış oldukları ve 30 gün ertelenmiş grev uygulamaları 60 gün süreyle yeniden ertelendi.

BASINDAN SEÇMELER
Günaydın Milliyet Politika Hürriyet Son Havadis Tercüman Hergün Cumhuriyet

Rauf Tamer'e göre içimize sızmış düşman

Rauf Tamer dünkü yazısında terör olaylarının kaynağını "keşfediyor". Tamer'e göre bu kaynak *'Demirperde ülkelerinden gelmiş mültecilerdir."* Tamer şöyle yazıyor:

'Hudut kapılarımız ardına kadar açıktır. Kimin girdiği, kimin çıktığı belli değildir... Büyük sendikalarımızdan birinin eylemci genel başkanının genç yaşta yine böyle ülkelerden birinden Türkiye'ye iltica etmiş olması da herhalde ilahi bir tesadüftür.

"Evet... Düşman içimizde mi dışımızda mı? Ne bileceksiniz. Üniforması yok ki..."

Hüsamettin Çelebi: «Yozgat, Türkeş ve hükümet»

Yozgat MHP İl Başkanının gazetelerde yayınlanan eli tabancalı fotoğrafının Yozgat'ta neler olup bittiğini göstermeye yettiğini belirten Çelebi, Yozgat MHP İl Başkanının '5 bin kişilik bir istihbarat örgütü kurduğunu' açıklamasının da gerçeği gösterdiğini söylüyor. Hüsamettin Çelebi şöyle yazıyor:

"Şu husus kesindir: Valinin, MHP ve AP İl Başkanlarının 'Huzurlu kent Yozgat' lafları doğrudur, ama bu huzur bildiğimiz huzur değildir. Yozgat'ta var olduğu iddia olunan 'huzur' korkunun egemenliğinden doğma bir sessizlikten ibarettir. Korkuya dayanan sessizliği huzur saymak doğru olsa, bir tarafın başta tarafları kovduğu ya da susmaya zorladığı başka yerleri, örneğin Diyakbakır'ı da huzurlu saymak gerekir..."

'Bu noktada önce MHP'nin lideri Sayın Türkeş'ten beklenenler vardır. Aylardır sürdürdüğü 'barış çağrılarının' anlam taşıması için Yozgat İl Başkanı hakkında işlem yapması gerekir. Yapmazsa çağrıları karşısında belki samimidir diye düşünenler bile artık öyle düşünemezler."

Hükümetin de Yozgat'ta önlem alması gerektiğini belirten Çelebi, yazısını şöyle bitiriyor:

"Aksi taktirde Yozgat'ın varlığını öne sürerek başka yerlerdeki başka zorbalar işi daha da azıtabilirler. Onlarla ilgili tasarruflar ise halk vicdanında haklılık kazanamaz."

Örsan Öymen: «Asıl ayıp olan»

Demirel'in terörün kaynağı olarak 1974 affını gösteren sözlerini eleştiren Öymen, bunu söyleyenin ortaya kanıtlar koyması gerektiğini belirtiyor. Ve 1974 affından çıkanlardan hangilerinin hangi cinayet şebekesinin içinde yer aldıklarının sergilenmesi gerektiğini vurguluyor. Öymen şöyle diyor, *"12 Mart döneminde devletin güvenlik güçleri yanında 'muhbirlik, savcılık, gardiyanlık ve işkence hocalığı' yapanların bugün silahlı eylemler içindeki rollerini de hatırlamak gerekir. Adam öldürmekten yargılanan, mahkum olan ve 1974 affından yararlananların bugün hangi siyasal partinin kanatları altındaki derneklerde yöneticilik yaptıklarını ortaya koymak gerekir. Örneğin haklarında idam kararı onaylanan Balgat katliamı sanıkları arasında yakayı kurtaranların Cephe döneminin hangi bakanlığında özel kalem müdürlüğü bürolarında yuvalandıklarını sormak gerekir. Hangi partinin kanatları altında devletin içine tırmandırıldıklarının hesabını vermek gerekir."*

Demirel hükümetinin 'Devlet satırının' tek yanlı işlediğini belirten Öymen, Fatsa operasyonlarına katılan maskeli faşistler hakkında Demirel'in 'ayıp etmişler' dediğini de hatırlatarak şöyle diyor:

"Asıl fevkalade ayıp olan budur. Asıl böyle konuşanların yüzlerine maske takmaları gerekir. Ayıbı örtmek için."

Ecevit'e saldırı tertipleyen öğretmen, Gaziantep Eğitim Enstitüsüne Müdür yapıldı

● Gaziantep Eğitim Enstitüsü Müdürü Hüseyin Altınsoy 1975 yılında Gerede'de çıkan olayları tertiplemekten tutuklanmıştı.

İSTANBUL (ÖZEL)

DEMİREL hükümeti, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e saldırı düzenleme suçundan 5 ay tutuklu kalan öğretmen Hüseyin Altınsoy'u Gaziantep Eğitim Enstitüsüne Müdür yaptı.

21 Haziran 1975 yılında Bo-

(Devamı sa.6, sü.3'de)

Ankara Cumhuriyet Savcılığı, Gülcügil hakkındaki suç duyurusunu Antalya'ya yolladı

ANKARA(AA)

ANKARA Cumhuriyet Savcılığı, CHP'nin İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil'in Antalya da yaptığı açıklama ile ilgili suç duyurusunu Antalya Cumhuriyet Savcılığına gönderdiği bildirildi. Ankara Cumhuriyet Savcılığının konuşmanın Antalya'da yapılmış olması nedeniyle gönderdiği belirtildi. Antalya Cumhuriyet Savcılığının gerekli incelemeyi yaptıktan sonra sonucu Ankara Cumhuriyet Savcılığına bildireceği öğrenildi.

Köln Halk Birliği Başkanı Hasan Ongan, Apocular tarafından tehdit edildi

● Köln Halk Birliği yaptığı açıklamada, Alman hükümetinin Apoculara karşı tedbir almasını istedi.

● Apocular, daha önce, Hasan Ongan'ın amcasının oğlu TİKP yöneticisi Mehmet Ongan'ı öldürmüşlerdi.

HABER MERKEZİ

KÖLN Halk Birliği Başkanı Hasan Ongan, 14 Temmuz gecesi Köln'de Apocular tarafından yolu kesilerek tehdit edildi. Mustafa Şenpınar ve Hasan Yıldız adlı saldırganlar, Hasan Ongan'ın elindeki Alman hükümetinin TC vatandaşlarına karşı aldığı vize kararını protesto eden bildirilere el koydular. Bu bildirilerin çok sayıda yurttaşımızın isim ve adreslerini içerdiği belirtildi. Bildirileri alan Apocu saldırganlar, Hasan Ongan'a "Bu sana son ihtarımızdır. Eğer yola gelmezsen sen de amcaoğlu gibi öldürüleceksin" diyerek kaçtılar.

Bu arada bir açıklama yapan Köln Halk Birliği, Alman hükümetinin Apoculara karşı tedbir almasını istedi. Açıklamada, Apocu çetenin uzun bir süredir Türkiye'de çeşitli cinayet, gasp ve saldırı olaylarından dolayı polis ve mahkemelerce aranan elemanlarını Almanya'ya getirdiğini belirtilerek, bunların esrar ve eroin kaçakçılığı yoluyla silah satın aldıkları ve bu silahları Türkiye'de kullandıkları bildiriliyor.

BAKIŞ — TAYLAN ERTEN

Batının çelişkisi

İran'da monarşik Şah diktatörlüğünün devrilmesi ve sosyal-emperyalist Rusya'nın Afganistan'ı işgal etmesinden sonra, Batı'nın dünyadaki gelişmelere, özellikle Üçüncü Dünya Ülkelerine bakışında esaslı bir çelişki sözkonusudur. Hemen eklemek gerekir ki, bu çelişkili tutumun temel etkenlerinden biri de, tek tek ülkeler açısından farklı boyutlarda olmasına rağmen dünya ekonomisinin genel bir buhran içinde bulunmasıdır. Dünyadaki buhranın başlıca göstergeleri, enflasyon, üretim düşmesi ve artan işsizliktir. Bu koşullarda Batının uluslararası nitelikli kimi siyasal kuruluşları, meseleye nispeten olumlu yaklaşma eğilimleri gösterirken, ekonomik kuruluşlarda güçlü emperyalist dönemlerden kalma 'dediğim dedik' bir anlayış hüküm sürmektedir.

Somut örnekler vermek gerekirse, NATO ile IMF'nin tutum farklılıklarını karşılaştırmak ve yukarıdaki sonuca varmak mümkündür. NATO, Rusya'nın dünya çapındaki saldırı stratejisinin belirleyici etken haline geldiği son dönemde, bu tehdide karşı zayıf ülkelerin güçlendirilmesini ister hale gelmiştir. Bu noktada IMF ve OECD gibi ekonomik örgütlerin özellikle geri kalmış ülkelerin siyasi taleplerini karşılamada 'yetersiz kaldıkları' tespitini yapmaktadır. NATO bu tespiti yaparken, kendisinin yeterli ekonomik güce sahip olmadığını vurgulamakta ve 'zayıf ülkelerin güçlendirilmesi amacıyla yeni bir mekanizma oluşturulmasını' gündeme getirmektedir. Öneriyi içeren raporda, hakim fikir özetle şudur: "Bu mekanizma geri kalmış ülkelerdeki politik, ekonomik, askeri ve sosyal faktörler arasında yeni bir dengeyi oluşturmaya yönelik olmalıdır. Bunu gerçekleştirmek için yeni kuruluşlara ihtiyaç vardır." Gene, ABD ve OECD de IMF'nin siyasi gelişmeleri gözardı eden dar bakış açısına karşı eleştirici bir tutum içine girmişlerdir. Batının 'dediğim dedik' tutumu ise, IMF gibi mali kuruluşlarda kendini göstermektedir. Örneğin, IMF Üçüncü Dünya Ülkelerine, eşitsiz koşullarda 'uluslararası işbölümü' içinde daha etkin biçimde yer almalarını, yani, esas olarak hammadde ve hafif tüketim malları üretmekle yetinmelerini, dış ödeme açıklarını kapatmak için ihracata yönelik sektörlere ağırlık vermelerini, paralarının değerlerini sürekli düşürerek ihraç mallarının dış piyasalardaki sürümünü sağlamalarını, düşük bir kalkınma hızıyla yetinmelerini önermektedir. IMF'nin bu önerilerinin öteki yüzü ise, ücretlerin dondurulması, KİT ürünlerinin fiyatlarının serbest bırakılarak her gerektiğinde zam yapılması, tarım ürünlerine verilen taban fiyatlarının düşük tutulması vb. biçiminde özetlenebilir. Batıda etkinliğini sürdüren bu eğilim, buhranı bir yandan Üçüncü Dünya Ülkelerinin sırtına yıkarken, öte yandan, bu ülkelerdeki emekçi halkın yoksullaşmasına yol açmak sonucunu vermektedir.

TÜRKİYE AÇISINDAN DURUM NEDİR?

Demirel Batıya güven verme siyaseti izlemektedir. Dış politikasıyla da, ekonomi politikasıyla da bu güvenin zeminini oluşturmayı esas almıştır. Yanı sıra, Rusya'nın Afganistan'ı işgaline karşı berrak bir tavır almıştır. Ecevit'in 'Batıya şantaj Rusya'ya teslimiyet' çizgisini terketmiştir. IMF bu çerçevede Türkiye'ye kredi musluklarını açmıştır. ABD ve OECD bünyesindeki ülkeler de devletten devlete yardım çarklarını döndürmeye başlamış, böylece Türkiye 1980 yılı için gerekli dövizi bulabilmiştir. Ancak bütün bunlar, IMF'nin reçetesini harfiyen uygulamak koşuluyla mümkün olabilmiştir. Yani, Batının çelişkisi, ülkemizin gelişmesini kısıtlayan, yatırım ve sanayileşme politikalarını ipotek altına alan, ekonomiyi daraltan ve buhranı halkın sırtına yıkan klasik IMF reçetesiyle Türkiye'ye yansıtılmıştır. Demirel hükümeti de bu çerçevenin dışına çıkmaya yanaşmamıştır.

Öte yandan, İran devrimi ve Afganistan'ın işgali, Batının Türkiye'ye yaklaşımında kimi değişik unsurlar içermeye başlamıştır. Ortadoğu'nun dünya dengesi içinde en hassas nokta oluşu, Rusya'nın Ortadoğu ve Avrupa'ya yönelen stratejik saldırı çizgisinde ilerlemesi, Türkiye'nin Batı nezdindeki siyasi önemini artırmıştır. Nitekim, Batı Türkiye'ye verdiği kredileri geri almanın ne kadar zor olduğunun farkındadır. Buna rağmen, krediler ve borç ertelemeleri konusunda katı tavır içinde değildir. Bu, Rusya'nın artan tehdidinin ve Türkiye'nin artan öneminin Batı tarafından daha açık biçimde görülmesinin bir sonucudur. Bu, ilişkilerdeki elverişli yöndür. Ancak, Demirel'in değerlendirmeye yanaşmadığı yöndür aynı zamanda. Çelişkili zemin, Türkiye'nin önüne hayati bir imkan koymaktadır. Bu imkan, Batı ile ilişkileri eşitlikçi bir temelde yeniden düzenlemeyi içermektedir. Yani, buhranın yükünü daha büyük ölçeklerde paylaşma noktasında Batıya eşit ilişkileri dayatmak ve kabul ettirmek şu dönemde Türkiye için çok mümkündür, kesinlikle yararlanılması gereken bir zorunluluktur. Ancak, bu her şeyden önce içte farklı bir siyasi ve ekonomik çizgi izlenmesine bağlıdır.

Gelecek yazımızda, tutumun ne olması gerektiği üzerinde duracağız.

Çağatay Keskinök Şehir Plancısı

Yapılan «vatandaşın konut sorununu çözmek» gürültüleri ile konut piyasasının büyük konut şirketlerine devredilmesi, küçük üreticilerin süpürülmesidir

Konut üretimi için gerekli temel madde üretiminde büyük düşmelerin gözlendiği bir ortamda konut açığının kapanması, üretimin artırılması hayalden öteye geçemez

Yeni Yerleşim Alanları Projesini, halkın yararına değiştirmek mümkündür

● ***Hükümet, konut üretiminde gerekli olan temel inşaat malzemeleri üretimini artıracak ulusal olanakları, kaynakları zorlayacak girişimlerde de bulunmuyor.***

Türkiye'de konut açığı giderek artıyor. Bu açık karşılanamayınca, şehirler civarında her türlü imkandan mahrum gecekondu bölgeleri oluşuyor. Yeni Yerleşim Alanları Projeleriyle planlanan 250 bin yeni konutu holdinglerin bugünkü teknolojileri ile gerçekleştirmeleri çok güç...

BUGÜN, konut sektöründe hızlı üretimi gerçekleştirebilecek teknolojilerden yoksunuz. En sivrilmiş konut şirketlerinin bile yıllık üretimleri 500 birim konutun üzerine çıkamamaktadır. Ancak bugün, hele son gelişmelerden sonra toplu konut şirketleri yılda ortalama 15-20 bin konut üretiminden bahsedebilmektedirler.

Bu durum ülkemizin endüstriyel, teknolojik gelişmesinin bir sonucu değildir, sadece ve sadece Yeni Yerleşim Alanları Projeleri ile konut üretiminde alt yapısı hazır arsa, malzeme ve yerli kredi sağlanması gibi sorunların devlet tarafından çözülmesinin, yabancı kredi olanaklarının ise yabancı kredi fonları tarafından sağlanmasının bir sonucudur.

HOLDİNGLERİN KAYNAĞI

KONUT sektöründeki holdingleşme girişimleri, daha doğrusu sermayenin bu alana fazlaca ilgi göstermesi şu noktalardan kaynaklanmaktadır:

1. Genelde konut üretimi sermaye için kârlı gözükmese bile dışa bağımlı ülkelerde konutun meta olma özelliğinin gelişmiş ülkelere oranla daha fazla olması nedeni ile dışa bağımlı sermaye çevreleri icin kredi sorunları çözüldüğüne göre, teknoloji ithali devlet tarafından kolaylaştırıldığına, özendirildiğine göre, artık az gelişmiş bir ülkede konut üretimi için 'kârlı bir girişim' demekten başka çare kalmamaktadır.

2. Ülkemizde konut sektöründeki girişimler dışarıdan destek görmekte, konut projeleri için kredi olanakları tanınmaktadır. Bunun da nedeni açıktır. Gelişmiş ülkelerde teknoloji ihraç etmek isteyen, vurgun peşinde koşan tekeller hazır beklemektedirler.

Yeni Yerleşim Alanları Projeleri üç büyük kentte yaklaşık 1 milyon nüfusu (kabaca bir hesap yapılırsa; 250 bin konut) bu alanlarda barındırmayı öngörmektedir. Bu 250 bin konutun üretimi, konut şirketlerinin kullandıkları teknolojiler ile üstesinden gelebilecekleri bir iş gibi gözükmemektedir.

Ancak hükümet konut üretiminde gerekli olan temel inşaat malzemeleri; demir, çimento, tuğla vb. üretimlerini artıracak ulusal olanakları, kaynakları zorlayacak girişimlerde de bulunacağa benzemiyor. Aksine hükümet işbaşına geldiğinden bu yana giriştiği uygulamalar ile bu alanda üretim yapan KİT'lerin üretimlerinde önemli düşmelere neden olmuştur.

Konut üretimi için gerekli temel madde üretiminde büyük düşmelerin gözlendiği bir ortamda konut açığının kapanması, üretimin arttırılması hayalden öteye geçemez. Olsa olsa "vatandaşın konut sorununu çözmek" gürültüleri ile konut piyasasının büyük konut şirketlerine terkedilmesi, küçük üreticilerin süpürülmesi gerçekleştirilebilir.

SONUÇ VE YENİ YERLEŞİM ALANLARI İÇİN ÖNERİLER

DEMİREL hükümetinin açıkladığı Milli Konut Politikası, milli olmak bir yana gayri millidir. Çünkü milli çıkarlara, yani milli ekonominin güçlendirilmesine hizmet etmemektedir. Milli konut politikası ile getirilen, dışa bağımlı toplu konut holdinglerinin çıkarına devletin kaynaklarının peşkeş çekilmesidir.

Yabancı kredi kuruluşlarının temel üretim maddeleri (demir, çelik, enerji vb.) üretimi için kredi olanakları tanımazken 'konut' gibi dışarıdan teknoloji ithalini zorunlu kılan ölü sektörlere (üretimi başka şeylerin üretimini getirmeyen. Emeğin yeniden üretimi hariç) kredi muslukları açması dikkat çekicidir.

Hükümetin bilinçli uygulamaları ile temel üretim maddeleri üreten KİT'lerin üretimlerini düşürüp, konut gibi ölü sektörlere ağırlık veriyor gözükmesi dikkat edilmesi gereken ikinci bir noktadır.

Tüm bu olumsuz gelişmelere karşın Yeni Yerleşim Alanları Projelerinin halkın yararına yeniden düzenlenmesi olanakları vardır. Bu ise 'konut sorunu'na farklı siyasi sorunsaldan bakışı gerektirir, bu bakış Ecevit hükümetinin, Demirel hükümetinin bakışından farklıdır.

YENİ YERLEŞİM ALANLARI PROJELERİNİN HALKIN YARARINA GERÇEKLEŞMESİ İÇİN ÖNERİLER

1. Devletin kaynaklarını, ülkenin kaynaklarını dışa bağımlı sermaye çevrelerine peşkeş çekmek isteyen hükümetin, yasalara bile aykırı olan Milli konut politikasının ülkemizin çıkarları ile yakından uzaktan ilişkisi olmadığı konusunda en geniş kamuoyu oluşturulmalı ve politikanın hayata geçirilmesi engellenmelidir.

2. Bu alanlarda yerli teknolojileri değerlendirecek, onları geliştirecek, teknoloji ithalini gerektirmeyen çözümler seçilmelidir. Yine bu alanlarda küçük üretici durumunda olanlara konut üretimi olanağı sağlanmalıdır.

3. "Kendi konutunu kendin yap" yöntemi ile kullanıcıların bizzat kendileri tarafından oluşturulacak konut tiplerine ağırlık verilmeli, dar gelirli ailelere devletin malzeme, teknik bilgi, kredi desteği sağlanmalıdır.

4. Kullanıcıların tespitinde titiz davranılmalı ve özellikle konut sahibi olduğu halde, arsa ve konut sahibi olmak isteyenlere izin verilmemeli ve ailede herhangi bir bireyin üzerinde tapulu konut bulunmaması koşulu aranmalıdır.

5. Kentin alt yapı olanaklarının yaratılmasının teknik olarak zorlandığı, yaşam koşullarının düzeltilmesinin zor olduğu, özellikle jeolojik sakınca gösteren gecekondu alanlarında yaşayanlara bu alanlarda yerleşme olanağı sağlanmalıdır.

6. Bu projeler, temel üretim maddeleri üreten KİT'lerin üretimlerini artırıcı çözümler ile beraber ele alınmalı, düşünülmelidir. Aksi takdirde konut sektöründeki bunalımı atlatmanın, halkın konut sorununu bir parçacık çözmenin olanağı yoktur.

BİTTİ

(1) DPT verilerine göre, çimento üretiminde 1979'a oranla %45,2'lik bir düşme olmuştur.

EKONOMİ

Dünya ekonomik buhranı 1975-1980 arasında doruğuna vardı

Batı önümüzdeki beş yıldan da umutlu değil

EKONOMİK GELİŞME EĞİLİMLERİ

Gelişme Hızı	1960-65	1965-70	1970-75	1975-80	1980-85
Dünya	5.0	5.5	3.8	3.9	4.5
Gelişmiş ülkeler(1)	5.1	5.5	3.3	3.3	4.0
Kanada	5.7	4.9	5.0	3.9	7.0
ABD	4.6	3.1	2.4	2.7	4.1
Japonya	10.1	11.6	5.5	5.0	5.9
Fransa	5.8	5.4	4.0	2.8	4.4
B.Almanya	5.0	4.5	2.0	3.4	3.7
İtalya	5.1	6.9	2.5	3.4	4.8
İngiltere	3.1	2.5	2.1	1.4	3.4
Ticaret					
Dünya (2)	6.8	9.2	5.7	5.6	5.8
Enflasyon					
Dünya (2)	4.9	5.0	10.0	11.4	7.5

(1) 13 başlıca endüsrtileşmiş OECD ülkesi
(2) Sovyetler Birliği, Doğu Avrupa ülkeleri ve Çin dışındaki ülkeler
Kaynak: Laurence Klein, Wharton School, Ünivesity of Pennsylvania, ABD.

● ABD'de yapılan bir tahmine göre, 1980-85 yıllarında ekonomik buhranın az da olsa hafiflemesi öngörülüyor.

● OECD çevreleri ise bu tahminin iyimser olduğunu belirterek Çin ve petrol üreticisi ülkeler dışındaki ekonomilerde düzelmenin çok zor olduğunu söylüyorlar.

ANKARA (ÖZEL)

ABD'nin Pennsylvania Üniversitesinde yapılan br araştırmada, dünya ekonomik buhranının önümüzdeki beş yılda az da olsa hafifleyeceği öngörülüyor. Bu araştırmaya göre 1975-80 yılları arasında yüzde 3.9 olan dünya üretim artış hızının yüzde 4.5'e, yüzde 11.4 olan enflasyon hızının da yüzde 7.5'e düşmesi bekleniyor.

OECD çevreleri ise bu tahminleri oldukça iyimser buluyorlar. Kötü hasat, petrol yetersizliği ve düşük hammadde üretimi gibi olasılıkları hesaba katmayan ve OECD ülkelerinde enflasyonun yüzde 5 seviyesinde tutulabileceğini kabul eden bu tahminlerin, her şeyden önce gelişmiş ülkelerin, enerji sorunlarını çözmek için köklü politikalara yönelmelerine, yatırım maliyetlerini ucuzlatmalarına ve ücretlerle öteki gelir artışı taleplerini makul ölçülerde durdurabilmelerine bağlı olduğunu belirtiyorlar. Gelişmiş ülkelerin buhranı hafifletebilmelerinin bir başka koşulunun da ucuz ve bol hammadde bulabilmeleri olduğu öne sürülüyor.

OECD çevreleri, gelişmiş Batılı ülkelerin 1970'lerde ortaya çıkan yapısal sorunları çözmede cesur adımlar atmamaları halinde 1980'lerde bekledikleri yüzde 6'lık gelişme hızına ulaşamayacaklarını, 1970'lerdeki gelişme hızının çok üstüne de çıkamayacaklarını belirtiyorlar. Aynı çevreler, petrol üreticisi ülkeler ve gelişme hızının yüzde 8'in üzerinde seyretmesi beklenen Çin dışında, öteki Üçüncü Dünya Ülkelerinin ortalama gelişme hızının üzerine çıkmalarını beklemiyorlar. Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkeleri için 1980'lerin ekonomik gelişme açısından hiç de iç açıcı olmayacağı düşünülüyor.

Demirel kıstıkça kısıyor ama

OECD ülkeleri içinde devlet harcamaları en düşük ülke Türkiye

HABER MERKEZİ

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü OECD'nin yayınladığı göstergelere göre, örgüte üye ülkeler içinde devlet harcamaları oranının en düşük olduğu ülke Türkiye.

Batı Almanya milli gelirinin yüzde 41.3'ünü, İngiltere yüzde 40.5'ini, ABD yüzde 32.1'ini devlet harcamaları için kullanırkenTürkiye'dedevlet harcamaları milli gelirin sadece yüzde 18'ini oluşturuyor. Devlet harcamalarının en yüksek olduğu ülkeler ise İskandinav ülkeleri. Norveç milli gelirinin yüzde 47.6'sını, İsveç yüzde 57.1'ini devlet harcamalarına ayırıyor. Bu harcamaların önemli birbölümünüosyal güvenlik ve savunma harcamaları oluşturuyor.

Öteki ülkelerle Türkiye arasındaki milli gelir miktarları arasındaki fark da dikkate alındığında, Türkiye'nin devlet harcamalarının ne kadar düşük olduğu ortaya çıkıyor. Öte yandan 1977 yılında Türkiye'nin devlet harcamaları payının yüzde 18 olmasına rağmen, Demirel hükümetinin etkin ve adil bir vergi reformuyla devlet gelirlerini artırmaya yönelmeyerek, aksine bugün devlet harcamalarını kısıcı tedbirler almasının ekonomide ve sosyal yapıda olduğu kadar savunma alanlarında da zayıflamalara yol açması bekleniyor.

GÜNLERİN İÇİNDEN

KARABORSACILAR KİMLERMİŞ MEĞER— Ticaret Bakanı Halil Başol, ekonomiyi altüst eden milyonlarca lira kara serveti karanlık işlerde harcayan karaborsacı ve stokçuların kimler olduğunu açıkladı.

Sayın Bakan İzmir'de düzenlediği basın toplantısında, işçi ve memur emeklilerinin tarım ürünlerini satın alarak stokladıklarını, daha sonra bunları yüksek fiyatla satarak spekülasyona yol açtıklarını, yani karaborsa yaptıklarını söyledi. Doğrusu ya, böyle bir tespit bugüne kadar hiç bir hükümetin ticaret bakanına nasip olmamıştı. Toplantıyı izleyenler, bu dehşetengiz açıklama karşısında şaşkınlıklarını atamadan, Bakan devam etti: 'Tarım ürünlerine normalden fazla fiyat vermek istemiyoruz. Çünkü, üreticiler arasında kazançlar farklıdır. Varlıklılar daha çok para kazanıyor. Bir de, işçi ve memur emeklileri, aldıkları ikramiyeleri artık menkul alımında kullanamadıkları için tarım ürünlerine yatırıyorlar. Taban fiyatlarının kısa sürede aşınması nedeniyle ucuza kapattıkları ürünleri yüksek fiyatla satarak büyük kazançlar sağlıyorlar'. İşte, Ticaret Bakanının tespiti. Bize de Allah şifa versin demekten başka ne kalıyor?

BAKANIN İTİRAFI— Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nuri Bayar, eskilerin deyimiyle 'malumu ilan' etti. Bayar, hükümetin izlediği ekonomik politika sonucu, küçük ve orta işletmelerin 'yok olabileceklerini' söyledi. Bayar keşfini açıklarken, ardarda yapılan devalüasyonların ve para darlığının yol açtığı güçlükler nedeniyle, bu tür işletmelerin kur farklarını ödeyemez duruma geldiklerini, yeniden üretim yapamadıklarını kaydederek, 'Bir an önce gerekli tedbirlerin alınmasını' istedi. Bakanın bu açıklamasına neden olan gazeteci ise şimdi ne mi yapıyor? 'Küçük sanayicileri kurtaracak tedbirleri kimin alması gerektiğini' düşünüyor ve tedbir sahiplerini arıyor.

KÜÇÜK ESNAF SARSILIYOR— 24 Ocak kararları küçük esnaf ve sanatkarlar üzerindeki yıkıcı etkisini gün geçtikçe daha çok duyuruyor. Türkiye Bakkallar ve Bayiler Federasyonu Genel Başkanı Muammer Çay, yalnız İstanbul'da 1979 yılında 22 bin dolayında Federasyona kayıtlı bakkal varken, geçen sürede bu sayının 16 bine düştüğünü açıkladı. Muammer Çay, bir yandan dar gelirli yurttaşların eskiye göre şimdi daha büyük ölçüde veresiye alış-veriş yapmak zorunda kaldıklarını, öte yandan, ekonomik önlemlerin ve faizlerin serbest bırakılmasının esnafı ancak aşırı borçlanarak yaşamak durumunda bıraktığını bildirdi. Birçok bakkalın kepenklerini kapattığını kaydeden Çay, esnaf tasfiyelerinin tehlikeli boyutlara ulaştığına dikkat çekti.

77'LER EŞİTLİK İSTİYOR— Kısaca 77'ler olarak anılan az gelişmiş ülkeler, deniz taşımacılığında daha çok pay almalarını sağlayacak düzenlemelerin yapılmasını gelişmiş ülkelerden talep ediyorlar. 77'ler deniz taşımacılığından daha çok pay alabilmek için denetimin artırılmasını isterlerken, az gelişmiş ülkelere 'serbestliği' savunuyor. 77'lerin cephesi karşısında, AET ve OECD'nin başı çektiği ülkelerden oluşan ve azgelişmişlere karşı kotalat uygulanmasından yana olan bir cephe yer alıyor. Peki, Türkiye hangi cephede mi? Azgelişmişlere karşı kısıtlama koyanların safında...

DÜNYA HAMMADDE FİYATLARI YÜKSELİYOR— Dünya piyasalarında hammedde fiyatlarının yüzde 42 dolayında yükseliş göstereceği tahmin ediliyor. Artış, en çok petrolde. Orman ürünleri, tahıl, selüloz ve şeker fiyatları da yükselme eğilimi içinde. Bu arada, başta otomotiv olmak üzere, metal fiyatlarında önemli gerilemeler tespit ediliyor. Batı piyasalarındaki bu fiyat artışlarının, üretim maliyetlerindeki yükselmeler, ekonomik buhran endişeleri ve petrol gelirlerinin yeni yatırım alanları aramalarından ileri geldiği savunuluyor.

Açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Hesap adamından beklenen hesap

Başbakan Süleyman Demirel sanki bir fırsat doğmasını bekliyormuş ki, Nihat Erim'in öldürüldüğünü duyar duymaz hemen eski temcit pilavını piyasaya sürüverdi.

– Bütün bu işlerin sorumlusu 74 affıdır!

Nihat Erim'i öldürenler, Demirel'e bu demagojiyi tekrarlama imkanını verdiler.

Aynı zamanda Köksaloğlu'nun öldürülmesinden iki gün sonra katillerin yeni bir toz bulutunun arkasına saklanmasını sağladılar. Türkeş'e de aynı demagojiyi kullanarak suçlarını gizleme imkanını tanıdılar.

– 1974 yıllında affedilenler ve onların fikirdaşları şimdi o dönemin intikamı adı altında saldırılar düzenliyorlar!

MHP'nin cinayet ve katliamları karşısında sus-pus olan, Nihat Erim gibi bir olay meydana geldiğinde ise hemen fırlayıp "74 affı, 74 affı" diye demeçler veren Demirel' den beklemediğimiz bir şey var.

Hesap adamlığınızla övündüğünüze göre, kamuoyuna bir istatistik yayınlayın.

74 affı ile kaç kişi tahliye olmuştur?

Bugün liste liste yayınlanmakta olan arananlar, cinayet zanlıları arasında 74 affı ile tahliye olanlardan kaç kişi var?

Bugün liste liste yayınlanmakta olan arananlar, cinayet zanlıları arasında 74 affı ile tahliye olanlardan kaç kişi var?

Altı yıldır öldürülen öğrencilerin, öğretmenlerin, avukatların, doktorların, mühendislerin, öğretim üyelerinin, siyasi parti mensuplarının, savcıların, hakimlerin, emniyet müdürlerinin, sendikacıların katilleri arasında kaç kişi 74 affı ile çıkanlardır?

1 Mayıs, Balgat, Bahçelievler, Piyangotepe, Malatya, Kahramanmaraş, Çorum katliamlarının failleri arasında kaç tane 74 affı ile tahliye olmuş kişi vardır?

Bunları hesaplamak, Demirel gibi bir hesap adamı için son derece basit bir iştir.

Ama Demirel için zor olanı, bu hesabı kamuoyuna açıklamaktır.

Bu hesap, altı yıldır işlenen bu cinayetlerin faillerinin büyük çoğunluğunun 74 affı ile çıkanlar değil, 12 Mart döneminde tanıklık yapan, suçlayıcı durumda olan, "savunma halinde" olduğu söylenenler olduğunu ortaya çıkaracaktır.

Belki bu hesaba karşı da başka bir demagoji yapılır.

– Efendim, mühim olan sayı değil 74 affı, suçların affedileceği zihniyetini yarattı denir.

O zaman yine bir hesaba başvururuz.

12 Mart zindanında yatanlardan kaç tanesi bugün o dönemin maceracı eylemlerini savunmaktadır? Kaç tanesi o yolun devrimci bir yol olmadığını, günün devrimciliğinin dış tehdide karşı milli birliğin sağlanması olduğu fikrindedir.

O zamanın devrimci liderleri ve önderlerinin çoğunluğu bugün hangi fikirleri savunmaktadır?

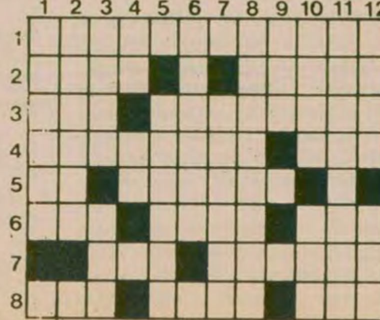
Biz söyleyelim, çoğunluğu bugün "devrimcilik" adı altında yürütülen kargaşalık kışkırtıcılığına karşı çıkmaktadırlar.

Fazla zahmete girip araştırmanıza da gerek yok.

Merak ediyorsanız böyle bir araştırmayı sizlere sunmaktan memnuniyet duyarız.

Yeter ki siz zihniyetinizi değiştirin. MHP' nin cinayetlerini görmezlikten geleceğiz diye, anarşiye uydurma gerekçeler, uydurma kaynaklar bularak halkın gözünü boyama alışkanlığından vazgeçin.

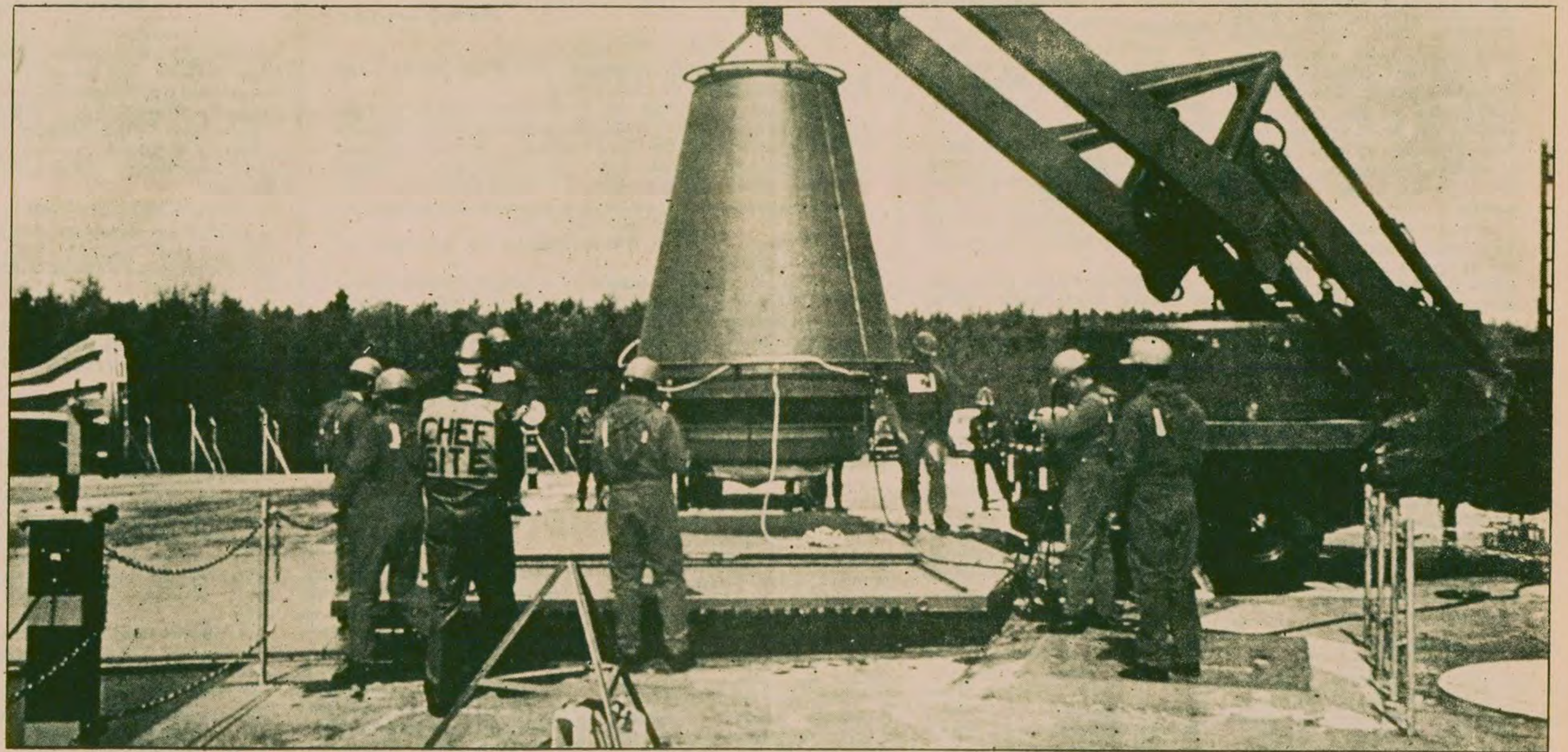
SOLDAN SAĞA: 1) Asya, Afrika ve Avustralya kıtaları arasındaki engin deniz (iki kelime) 2) İnanılan kimse- Sürüm değeri 3) Havadaki nemden meydana gelen bitkilerin üstündeki su damlaları- Asker yemeği 4) TERSİ saygı geçidi yapılacak ölünün tabutunun konulduğu yüksekçe yer- Elma, armut gibi meyvaların kurutulmuşu 5) Bir bitki- TERSİ bir bulaşıcı hastalık 6) Nefret- TERSİ korkutma amaçlı haykırış- İçinde küçük kor parçaları bulunan kül 7) Ortak Pazar'ın kısa yazılışı- İçle ilgili, iç 8) Güneşin doğuşundan az önceki zaman, şafak- TERSİ dört kenarı birbirine eşit olan geomerrik şekil- Yanan cisimlerden arta kalan.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Korku filmleriyle tanınan film yapımcısı 2) İnleme sesi 3) TERSİ belli, açık- Ekmek (eski dil) 4) TERSİ litrenin kısa yazılışı- Bir nota 5) Bir Uzak Doğu sporu 6) Yanardağ ağzı 7) TERSİ dört adadan meydana gelen İstanbul'un bir ilçesi 8) Asalak hayvanların, geçici bir süre bünyesinde barındırdıkları canlılara denir 9) Bir Doğu ilimiz 10) Kafiye- Çok dar ve uzun bir yarış kayığı 11) Ortadoğu'da bir çöl 12) Bir hava ulaşım aracı- Kapılara takılır.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1) Sistemsizlik 2) Üretmek- Asli 3) La- ıtraT- Dr. 4) Eda- iA- Et- İs 5) Yetersizlik 6) Mc- Yeis- Ar 7) Ait- Mit- Ast. 8) Ast- Mistik.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Süleyman 2) İradeci 3) sE- At- Ta 4) ttl- Ey 5) emtirE 6) Merasim 7) skA- İsim 8) zA- tlA 10) Lsd- İrat 11) ilriK- Si 12) Ki- ütK.

NATO yetkilileri her ülkenin kendi başına hareket etmesinden hoşnut değil

Fransa ve İngiltere, savunma sistemlerini modernleştiriyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BAZI gözlemciler ABD ile Batı Avrupa'yı sık sık kavga etmeye başlamış orta yaşlı bir çifte benzetiyor. Taraflar uzun yıllar birarada olmanın bağlılığıyla boşanmayı düşünmüyor ama günleri de pek mutlu geçmiyor. ABD ile Avrupa'nın şimdiye kadar böylesine sert kapıştığını söylemek zor.

ABD yönetimi, Avrupa liderlerinin bağımsızlık adı altında Sovyetler Birliği'nin saldırganlığı karşısında takındıkları yatıştırmacı tutumu beğenmiyor. Avrupalılar ise örneğin Filistin Kurtuluş Örgütünü (FKÖ) tanıma konusunda olduğu gibi ABD'yi olumlu bir yola sokmaya çalışıyorlar. FKÖ'yü tanımaya hazırlanıyorlar.

Ne var ki, Avrupa'nın bağımsız bir güç olarak ortaya çıkabilmesinin önünde önemli bir engel var: Batı Avrupa'nın Sovyetler Birliği'ne karşı kendini savunabilecek bağımsız 200 bin kişilik Amerikan birlikleri, 350 milyonluk Avrupa'nın savunulmasında hâlâ küçümsenmeyecek bir rol oynuyor. Bundan da önemlisi Amerikan nükleer gücü de Avrupa'nın üzerinde koruyucu bir şemsiye olarak yer yer delinmiş olmasına rağmen duruyor.

NÜKLEER GÜÇ

YAKIN zamana kadar Amerikan nükleer gücü Avrupa'yı savunabilecek güçteydi. Ancak Sovyetlerin büyük hamlelerle aradaki açığı kapatması, Avrupa'nın savunulmasını kuşku duyulacak bir düzeye getirdi.

ABD yöneticileri Avrupa'yı ne olursa olsun savunacaklarını söylemelerine rağmen, Dışişleri eski Bakanlarından Kissinger'in geçtiğimiz yıl Belçika'daki sözleri Avrupa'yı telaşlandırdı. Kissinger, Avrupalılara, nükleer kuvvetler dahil kendi savunma sistemlerini geliştirmelerini öneriyordu. Bunun üzerine birçok Avrupalı şu soruyu sormaya başladı: "ABD, Avrupa'daki bir kent uğruna New York'u feda etmeyi göze alacak mı?"

YENİ KARARLAR

SON günlerde Fransa ve İngiltere'nin nükleer güçlerini geliştirme yolunda aldıkları kararları işte bu çerçevede değerlendirmek gerekiyor. Fransa Devlet Başkanı, haziran ayında ülkenin savunma sistemine nötron bombası, çok başlıklı füzeler, hareketli füze atıcılar vb. yeni silahlar ekleyeceklerini açıklamıştı. Geçenlerde de İngiliz hükümeti nükleer savunma sistemlerini yenileştireceklerini duyurdu.

Her iki ülkenin siyaset adamları, Sovyetlerin gittikçe modernleşen nükleer silahlarından kaygı duyduklarını sık sık dile getirmektedirler. Onları en çok kaygılandıran bir silah da, Kremlin yönetiminin her hafta bir tane ürettiği ve şimdiden sayısı 150'yi bulan SS-20 orta menzilli füzeleridir. (Bilindiği gibi NATO bu füzelere karşı Avrupa'ya 1983'e kadar 572 adet Pershing-2 ve Cruise füzeleri yerleştirmeye karar vermiştir.)

FRANSA'NIN SAVUNMA ANLAYIŞI

BU arada Fransa'nın nükleer kuvvetlerini artırırken, savunma anlayışında da bir değişiklik yaptığı gözleniyor. Fransa'nın eski Devlet Başkanlarından De Gaulle, NATO'nun askeri kanadından çıkmayı kararlaştırdığında, savunma sistemini ülkenin çok yönlü bir saldırıya uğramasına ve düşman ancak Fransa topraklarına girdikten sonra harekete geçilmesine göre düzenliyordu. Oysa 1976'da Fransa Genelkurmay Başkanı savunmanın kuzeyden gelecek bir saldırıya göre düzenlenmesini önerdi. Daha sonra Fransa Devlet Başkanı da, Federal Almanya'nın saldırıya uğramasının da Fransa'ya yapılmış bir saldırı olarak ele alınacağını açıkladı. Nitekim Fransız yönetiminin aldığı son kararlar da savunma sisteminin sadece ülkenin savunulması çerçevesinde ele alınmasının yetersiz olacağı anlayışından hareket etmektedir.

Bazı Fransız askeri uzmanları ve siyaset adamları, artan Sovyet nükleer gücü karşısında Fransa'nın tek başına durabilmesinin maddeten imkansız olduğunu ileri sürmeye ve ortak bir Avrupa savunması kurulmasını savunmaya başladılar. Ancak bu görüşü savunanların bir bölümü Batı Almanya ile işbirliği yapılmasını isterken, bir bölümü de İngiltere ile ortak hareket edilmesi görüşünün propagandasını yapıyor.

Ne var ki, Almanlar nükleer kuvvet geliştirme düşüncesini tamamen reddediyorlar. Batı Alman yetkilileri, esas olarak NATO'nun nükleer gücüne dayanacaklarını söylüyor ve İkinci Dünya Savaşındaki yenilgiden sonra Almanya'nın nükleer kuvvete sahip olmasının yasaklandığını hatırlatıyorlar. Ancak Almanların tutumunda Moskova'nın da etkisi olduğu kuşkusuz. Nitekim, Fransa'nın eski Savunma Bakanlarından Galley, Sovyet meslektaşı Greçko'nun kendisine "Batı Alman topraklarında ABD'nin denetimi dışında bir tek nükleer silah olduğu taktirde gider onu alırız" dediğini söylüyor.

İNGİLİZ SAVUNMASI

İNGİLTERE'de ise, Thatcher hükümeti modası geçmiş Polaris sisteminin yerine yine denizaltılardan atılan daha modern Trident füzelerini satın almayı kararlaştırdı. Bu sistemlerin ikisi de denizaltıdan atılan uzun menzilli füzelere dayanıyor. Ancak Trident füzeleri daha fazla başlık taşıyor ve menzilleri 1,5 kat daha fazla. Ne var ki şimdi İngiltere'de tartışılan konu bu modernleşmenin bütçeden nasıl karşılanacağı noktasında toplanıyor.

Öte yandan, NATO yetkilileri her ülkenin kendi başına nükleer gücünü geliştirmeye kalkışmasından pek hoşnut değil. Büyük mali yüklere malolan böyle bir girişimin geleneksel kuvvetlerde bir zayıflamaya yol açmasından çekiniyorlar. Ne de olsa yoğun bir Sovyet saldırısı karşısında Avrupa esas olarak geleneksel silahlarla kendini savunmak zorunda kalacak. Ayrıca, Varşova Paktının son derece standartlaşmış kuvvetlerinin karşısında, Batının hâlâ böyle bir düzen oluşturamaması da bir zaaf olarak ortaya çıkıyor.

Amerikalılar ise, Fransızların bağımsız tavırlarından rahatsız olmalarına rağmen, yine de Fransa'nın savunma çabalarının son tahlilde Sovyetlere karşı bir güç oluşturduğunu kabul ediyorlar.

Ancak, kendi içinde bir eşgüdüm sağlayamamış, her biri kendi başına hareket eden bir Batı ittifakının Sovyetlerin son derece planlı saldırganlığı karşısında başarı kazanamayacağı da bir gerçek.

SİLAH SİSTEMLERİ	ABD	İNGİLTERE	FRANSA	SSCB
Kıtalararası Balistik Füzeler	1,054	0	0	1,398
Orta Menzilli Balistik Füzeler	0	0	18	710
Balistik füzeli denizaltılar	41	4	5	64
Uzun Menzilli Bombardıman Uçakları	348	0	0	156
Orta Menzilli Bombardıman Uçakları	66	48	37	693

NÜKLEER CEPHANE

Belçika'dan okuyucumuza cevap

sorular ? cevaplar

Faşizme karşı mücadelede AP'nin yeri

SORU Geçenlerde Araklı'dan soran bir arkadaşa verdiğiniz cevapta "sadece CHP'nin değil, faşist olmayan bütün sınıf, parti ve güçlerin, AP ve MSP'nin de anti-faşist mücadelede yeri vardır." diyorsunuz. Şu anda iktidarda hangi parti var? Ve bu ülkeden hangi iktidar sorumlu? Bir ülkede işkenceye, faşist katliamlara, zulme, mezhep kışkırtıcılığına ve MHP'nin yaptığı tüm eylemlere peşkeş çeken ve onu koruyan yani faşizmi koruyan, devlet kadrolarına tüm MHP'lileri yerleştiren bu parti sizce anti-faşist midir? Ki, öyle diyorsunuz. Cevabınızı bekliyoruz. (Belçika'dan H. Kutlu)

CEVAP Öncelikle tarafınızdan yanlış anlaşılan bir noktayı burada açıklamak isteriz. Biz "AP anti-faşist bir partidir" demedik. Biz, "AP'nin anti-faşist mücadelede yeri vardır" dedik. Bu ikisi arasında belki ilk bakışta sezilmeyen, ama aslında önemli olan bir fark vardır

Anti-faşist olmak, faşizme karşı mücadele etmek, bu konuda açık bir tutuma sahip olmak demektir. "Faşizme karşı mücadelede yeri olmak" için ise, faşist olmamak yeterlidir. Yani, faşizmle uzlaşan, hatta onu himaye edenler de dahil olmak üzere, faşist olmayan herkesin anti-faşist mücadelede yeri vardır.

Tarihe bakarsak söylediklerimizi kanıtlayabiliriz. Örneğin Çan Kayşek, anti-emperyalist değildi, hatta Japon emperyalizmi ile de önemli bir uzlaşma içindeydi. Ama 2. Dünya Savaşı yıllarında aynı Çan Kayşek, Japon emperyalizmine karşı mücadelede yer alabilir ve önemli bir rol oynayabilirdi. Nitekim öyle de oldu. Başka bir örnek: Yunan Başbakanı Metaksas bir anti-faşist değildi, hatta halka baskı yapan bir gericiydi. Ama aynı Metaksas 2. Dünya Savaşında İtalyan ve Alman faşizmine karşı mücadelede yer aldı.

Bu nokta üzerinde anlaştıktan sonra bununla ilgili bir diğer noktaya geçelim. Şöyle bir iddia da ileri sürülebilir: "Evet anti-faşist mücadelede yeri yoktur, çünkü AP'nin kendisi zaten faşist bir partidir". Buna kanıt olarak da sizin soruyu sorarken ileri sürdüğünüz noktalar getirilebilir. Ancak dikkat edilirse siz dahi soru sorarken AP için "faşist bir partidir" diyemiyorsunuz, sadece "Peşkeş çekiyor, koruyor, faşizmi koruyor, MHP'lileri yerleştiriyor" diyorsunuz. Aslında bu ifadeler dahi AP ile faşizmin aynı şey olmadığını, AP'nin faşizmle uzlaşan, ama faşist olmayan bir parti olduğunu ortaya koymuyor mu? Şayet AP'nin faşist olduğunu tespit etseydik, onun bir faşist partiyi himaye etmesini, devlet içine sızdırmasını kanıt olarak gösterir miydik? Hayır, öyle yapmaz ve doğrudan doğruya AP'nin "faşist niteliklerini ortaya koyardık. Faşist bir parti olmak başka şeydir, faşizmle uzlaşmak, faşist bir partiyi şu ya da bu hesapla himaye etmek başka şeydir.

Bu konuda yakın geçmişten de bir başka örnek vermek istiyoruz. Bugün AP nasıl MHP'yi himaye ediyorsa, CHP iktidarı döneminde de sahte sol, CHP tarafından aynı şekilde himaye edildi. Devlet dairelerine, işyerlerine sahte solcu zorbalar dolduruldu. Moskovacı güçlerin eğitim kurumlarına, devletin önemli noktalarına sızmasına göz yumuldu. Bu durumda bizim, sırf Moskovacı güçleri himaye ediyor, bunları her işyerine dolduruyor diye kalkıp CHP'yi Moskovacı bir parti olarak ilan etmemiz saçma olmaz mıydı? Saçma olurdu değil mi? Çünkü Rusya'nın Beşinci Kolu olmak başka şeydir, onunla uzlaşan bir parti olmak başka şeydir. İşte aynı durum faşizmle AP arasındaki ilişkiler açısından da geçerlidir.

Bu konu okuyucularımız tarafından en çok sorulan ve merak edilen konuların başında gelmektedir. Bu açıdan önümüzdeki günlerde aynı konuya okuyucu mektuplarından hareketle yeniden döneceğiz. Bu konudaki tartışmayı hep birlikte geliştirmeyi öneriyoruz.

Sancaktül...

(Baştarafı 3. sayfada)

dan yakınıyor. İşveren Murat Bayrak'ın "Ben sizin sendikanızla anlaştım, her şeyi ona göre yapıyorum" şeklindeki sözleri işçiler arasında dilden dile dolaşıyor. 2,5 yıl grev yürüten bir sendika grevden 2 ay sonra işçilerin gözünden bu kadar düşerse o sendika yönetiminin herhalde külahı önüne koyup düşünmesi gerekir.

Murat Bayrak'ın fabrikaya Yozgat'tan getirdiği komandolar da işçiler arasında tehditkar pozlarda dolaşıyorlar. İşçilerle görüştüğümüz sırada konuşmamızı engellemeye çalışan bazı komandolar "kendilerinin işçiye baskı yapmadığını" iddia ettiler. Ancak birçok işçi hem geçmişte hem bugün nasıl baskı yapıldığını anlatınca susmak zorunda kaldılar. İşçiler onlara "Murat Bayrak bugün sizi bekçi diye kullanmak için aldı. Biz geçmişte sizin gibileri çok gördük. Murat Bayrak onları da kullanıp attı; sizin sonunuz da onlardan beter olacak" dediler. Sancaktül işçileri halen haklarını almak için fabrika önünde bekliyorlar.

Erim...

(Baştarafı 1. sayfada)

Demirel ve Ecevit dışında siyasi parti genel başkanı olarak CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu törene katılırken MHP ve MSP adına parti heyetleri bulundu. TİKP Başkanlık Kurulu üyesi Gün Zileli, Merkez Komitesi Üyeleri M. Halim Spatar ve Osman Gürhan Ertür'ün de içinde bulunduğu bir heyetle törene katıldı.

Eski Başbakanlardan, kontenjan senatörü Ferit Melen, Sadi Irmak, Naim Talu da törende hazır bulundular.

GÜVENLİK ÖNLEMLERİ

Tören dolayısıyla dün İstanbul'da olağanüstü güvenlik önlemleri alındı. Taksim Mecidiyeköy yolu saat 10.00'dan itibaren trafiğe kapatıldı. Şişli Camisine ve Şişli Meydanına açılan bütün yollar askeri araçlarla kesildi. Ayrıca cami çevresi askeri kordon altına alınırken, çevredeki binaların çatı ve balkonlarına çelik yelekli, otomatik silahlı polis timleri yerleştirildi. Törene katılanların üzerleri arandı, kimlik kontrolü yapıldı.

ASKERİ TÖREN

Cenaze namazının kılınmasından sonra Prof. Nihat Erim'in cenazesi top arabasına konuldu. Top arabasının hemen arkasında Erim'in ailesi ve yakınları, arkasında Cumhurbaşkanı Genel Sekreter Vekili, Senato Başkan Vekili Millet Meclisi Başkanı, Başbakan, CHP Genel Başkanı ve Kara Kuvvetleri Komutanı yerlerini aldı.

Askeri Bando eşliğinde yürüyüşe geçildi. Fransız Hastanesine kadar yüründükten sonra saygı duruşunda bulunuldu.

Törenden sonra Prof. Erim'in cenazesi Zincirlikuyu'da toprağa verildi.

AÇIKLAMA

20 Temmuz Pazar günü, gazetemizin üçüncü sayfasında yayınlanan "Sahte solcular bir yurttaşa evini terketmesi için bu sabaha kadar süre tanıdı" başlıklı haber, gazetemizin Ankara Bürosuna gönderilen, "Bir grup halk çocuğu" imzalı bir açıklamaya dayanarak hazırlanmıştır.

KAYIP— Nüfus Hüviyet Cüzdanımı, ehliyetimi ve sağlık karnemi kaybettim. Hükümsüzdür.
Ahmet ÇAĞLAR

Atatürk Eğitim...

(Baştarafı 3. sayfada)

toplanan MHP'li faşistler, Hergün gazetesini açarak boy gösterisinde bulundular. Eve kimlerin gelip gittiğini tespit ettikleri gibi, gelenlere sataştılar küfür ve tehdit ettiler.

Bu saldırganların başında bir doktor ve öğretmeni kurşunlamaktan sanık ve Çankırı Cezaevinden kaçtığı sanılan Abdullah Dar ve Üfürükçü Celal Hoca'nın oğlunun da bulunduğu söyleniyor.

Cinayet olayından sonra, okula telefon eden katiller, Müdür Başyardımcısı Hami Eral ile görüştüler. Katiller telefonda Eral'a hitaben "Sırada sen ve okul Müdürü Şener Kaya var" dediler. Telefonda konuşan kişi, alay ederek "Ölen hoca demokrat bir kişi idi. Sizden önce ölmesine biz de üzüldük" dedi.

NURİ ÖZER'İN NOT DEFTERİ

Atatürk Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı Süleyman Nuri Özer, ölümünden önce de defalarca tehdit edilmişti. Okul içinde öğretmen ve öğrenciler tarafından sevilen ve sayılan Müdür Yardımcısı Özer, 27 Aralık 1979 günü tehdit edilmesini not defterine kendi el yazısı ile şöyle yazmış: "27 Aralık 1979. Son günlerde. Perşembe akşamı 19.30 suları. Önce üç kişiydiler. Sonra beş kişi oldular. Yaşamımı almak istediler. Ölümümü bir kez daha çelmeledim. Beni göstereni tanıdım. Reşat Doruklar Eğitim Enstitüsü Türkçe Bölümü belgeli öğrenci."

Süleyman Nuri Özer'in not defterine kaydettiği Reşat Doruklar, Atatürk Eğitim Enstitüsü 2. sınıfta 2768 no'lu öğrenci olduğu belirlendi.

OKUL PERSONELİNİN BASIN AÇIKLAMASI

Müdür Yardımcısı Süleyman Nuri Özer'in katledilmesi, okul yöneticileri, öğretmenler, öğrenciler ve diğer personel üzerinde derin bir üzüntü yarattı. Olaydan sonra yönetici ve öğretmenler basına bir açıklama yaptılar. Yöneticilerin basın açıklamasında şöyle denildi: "İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü Türkçe Bölümünün başarılı, sevilen, özverili Müdür Yardımcısı ve öğretmeni Nuri Özer, okulumuzda demokratik eğitimin sürdürüldüğü bir dönemde bir amaç için uğraş verirken, bunu sindiremeyen demokrasi düşmanı katillerce hunharca bir saldırı sonucu hayatını yitirmiştir. Öğretmen, yönetici arkadaşları ve tüm okul personeli olarak acımızın sonsuz olduğunu ve anısını yaşatacağımızı duyururuz."

Dominik Cumhuriyetinde dünyanın 4. kadın Başbakanı seçildi

SANTA DOMİNGO

KARAYİPLER'de bulunan Dominik Cumhuriyeti'nde yapılan genel seçimleri "Özgürlük Partisi" Başbakanı Bayan Eugenia Charles kazanarak Karayipler'in ilk kadın Başbakanı oldu.

Eski bir İngiliz sömürgesi olan Dominik Cumhuriyetinde, özgürlüğüne kavuştuğu 1978 yılından bu yana ilk kez yapılan seçimlerde, "Özgürlük Partisi" 21 sandalyeli Parlamentoda 17 sandalye kazanarak hükümeti kurmakla görevlendirildi.

Kendisinin "anti-komünist" olduğunu söyleyen Bayan Eugenia Charles tutarlı bir dış politika izleyeceğini de sözlerine ekledi.

CHP, "Etkin...

(Baştarafı 3. sayfada)

MSP'NİN GÖRÜŞLERİ

Partisinin görüşlerini açıklayan MSP Millet Meclisi Grup Sözcüsü Şener Battal da şöyle konuştu:

"Parti olarak başından beri Meclislerin çalışmasını ve görevlerini ifa etmesini istiyoruz. Hükümet sevkettiği tasarıların kanunlaşmasını istiyorsa, önce Mecliste çoğunluk sağlamak için oturumlara katılsın. MSP, anarşi kanunları ile sosyal muhtevalı kanunların çıkarılmasını istemektedir. Bunun için Meclis çoğunluğunu sağlamalı ve müzakereler başlatılmalıdır.

MHP'NİN GÖRÜŞÜ

MHP Genel Sekreteri Necati Gültekin ise partisinin görülerini şöyle açıkladı:

"Anarşi ile mücadele kanununu kapsayan 'Önlem Paketi' denilen kanunların bir kısmı Meclisten geçmiş, Senato gündeminde beklemektedir. Sıkıyönetim Kanununda değişiklik öngören kanun da komisyonlardan geçmiş, Meclis gündemine gelmiştir"

"Bence bu iki tasarı da Türkiye'nin içinde bulunduğu sıkıntıları halledecek nitelikte değildir. Bunun için DGM'lerin süratle kurulması ve Fevkalade Hal Kanununun süratle çıkarılması gerekmektedir."

Ecevit'e...

(Baştarafı 3. sayfada)

lu'nun Gerede ilçesine konuşma yapmaya giden Bülent Ecevit'e ve meydana toplanan halka, taş, sopa ve silahlarla yapılan saldırıyı tertipleme ve olay öncesi saldırı düzenlemek için toplantı yapmak suçundan o zaman lise öğretmeni olan Hüseyin Altınsoy gözaltına alınmış, sorgusu sonucu tutuklanmıştı. 1. MC hükümetine rastlayan o dönemde 5 ay tutuklu kaldıktan sonra salıverilen Altınsoy, Demirel hükümetinin son atamaları sonucu Gaziantep Eğitim Enstitüsüne Müdür yapılıverdi.

MC döneminde, komandoların saldırı üssü olarak kullanılan Gaziantep Eğitim Enstitüsünün yeniden aynı duruma dönüştürülmesinden endişe ediliyor.

BM Genel...

(Baştarafı 3. sayfada)

kanları salı günü Brüksel'de biraraya gelerek ortak bir tutum saptamaya çalışırken, İsrail Radyosu AET'nin Venedik Zirvesinde alınan kararları içeren bir karar taslağını BM Genel Kuruluna sunabileceğini bildirdi.

Bilindiği gibi Filistin sorunu, Tunus heyetinin önerisi üzerine daha önce BM Güvenlik Konseyinde ele alınmış ancak ABD'nin vetosu, AET'nin de çekimser oyları nedeniyle sonuca bağlanamamıştı.

Genel Kurul, tartışmalardan sonra oylamaya geçecek. Ancak oylama sonucunun uygulama zorunluluğu, bağlayıcılığı bulunmuyor.

Arap ve Müslüman ülkelerin temsilcileri Genel Kurulun tasarıyı onaylaması halinde İsrail'i BM'den çıkartmayı öneren bir karar tasarısı daha sunacaklarını açıklamışlardı.

WASHİNGTON KUDÜS KONSOLOSLUĞUNU DEVREDEN ÇIKARTTI

ABD Temsilciler Meclisinin bir üyesi dün yaptığı bir açıklamada, bundan böyle Kudüs'teki ABD Konsolosluğunun Washington ile olan bütün bağlantılarının Tel Aviv'deki ABD Büyükelçiliği aracılığı ile yapılacağını bildirdi. İsrail Radyosu ise konu ile ilgili yaptığı açıklamada, Kudüs'teki ABD Konsolosluğunun "Arap yanlısı", Tel Aviv'deki Büyükelçiliğin ise "Resmi çizgi yanlısı" olduğunu ileri sürdü. Beyrut'taki gözlemciler ise Begin yönetiminin "Kudüs, İsrail'in tek ve edebi başkentidir" şeklindeki tezine karşı Washington yönetiminin bir tutum aldığını belirtiyor.

TBMM...

(Baştarafı 1. sayfada)

Ancak AP Genel Başkanının DGM, fevkalede hal ve sıkıyönetim yasalarında destek talep edeceği CHP Genel Başkanının ise Demirel'den MHP'den elini çekmesini isteyeceği bildiriliyor.

Bu nedenle Çankaya zirvesinden çok fazla somut bir sonuç beklenmiyor.

Bu arada tanınmış kişilerden birinin cenazesi daha kaldırılmadan bir başkasının öldürülmesi iki lider üzerindeki baskıyı arttırıyor. Ankara'daki siyasi çevrelerin hemen hepsi, Batılı ülkeler,iki liderin anarşi karşısında ortak tavır almasının anarşiyi önlemenin tek yolu olduğu görüşünde birleşiyorlar.

Öte yandan, dün Nihat Erim'in İstanbul'da yapılan cenaze töreni yüzünden Meclislerde hemen hiç bir çalışma olmadı. CHP grubunda çoğunluk sağlanamadığı gibi, TBMM toplantısı da açılamadı.

KAYIP— Nufus cüzdanımı, sigorta kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Ali Ekber YATARKALKMAZ

CHP Genel...

(Baştarafı 1. sayfada)

Bu grubun önderleri yönetimi ele almayışlarına gerekçe olarak, zaten seçimlere az kaldığını ve kendilerinin tepeden inme bir yöntemle gelmek yerine seçimle gelmeyi istediklerini belirtiyorlar.

Bu arada bazı adayların Ecevit'in onayından geçtiği öğrenildi. Bunlar Hikmet Baloğlu, Feridun Baloğlu, Aktan Gürav, Giray Ercenk, Şemsettin Tuğ, İrfan Sancalı, Mustafa Sokan ve Hüseyin Cahit Kaptanoğlu. Ancak Hikmet Baloğlu, Feridun Baloğlu ve Giray Ercenk Başkanlığı kabul etmediler. Diğer kişilerin ise kesin tavır almadıkları, Şemsettin Tuğ'un ise büyük bir ihtimalle CHP İl Başkanlığına getirilmesinin beklendiği öğrenildi.

CHP Antalya İl Örgütüyle birlikte Kadın Kolları, Kumluca, Finike ve Korkuteli İlçe yöneticilerinin de görevlerinden alınacağı öğrenildi. CHP Genel Merkezi, CHP Antalya İl Örgütü içindeki muhalefet hareketlerine İl Başkanlarını seçmeleri için 29 Temmuza kadar süre tanıdığı,bu sürede İl Başkanının belirlenmemesi halinde tel emriyle yönetimin görevinden alınarak Disiplin Kuruluna verileceği ve yerine yeni İl Başkanının tel emriyle atanacağı bildirildi.

Şide...

(Baştarafı 3. sayfada)

yük ölçüde giderildiği ve kesilmiş olan toplusözleşme görüşmelerine yeniden başlandığı bildirildi.

Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide bu görüşme ve daha sonraki gelişmeler konusunda şu bilgiyi verdi:

"Önemli gelişmeler oldu. Toplusözleşmelerin parasal maddeleri konusunda ilke anlaşmasına varıldı. Anlaşmazlıkların giderilmesinde büyük ölçüde rahatlama sağlandı. Durum anlaşmaya taraf olan teşkilat yöneticilerine anlatıldı. Şimdi sendikalarla işveren durumundaki genel müdür ve yardımcıları biraraya getirilerek görüşme anlatılıyor ve anlaşmazlığın çözümü isteniyor."

Şide belli bir zaman oranı üzerinde durulmadığını söylerken, "sözleşmelerde esnek ve pratik olmak lazım. Katı kurallardan hareket etmiyoruz" şeklinde konuştu.

Şide, bu hafta içinde bazı anlaşmazlıkların giderilmesinin beklendiğini, bir-ikisinin çözüme bağlanması halinde ise bunların diğerlerine örnek teşkil ederek, hepsinin sonuçlandırılabileceğini sözlerine ekledi.

Para darlığı had safhaya ulaştı

● **Son 6 ay içinde protesto olan senetlerin değeri 25 milyara yaklaşıyor.**

ANKARA (GHA)

PİYASADAKİ para darlığının son günlerde had safhaya ulaştığı ve bununla ilgili olarak bankalarda binlerce senedin protesto olduğu bildirildi.

Öte yandan küçük esnafın senetlerini ödeyemeyecek duruma gelerek iflasın eşiğinde bulunmaları karşısında, bazı büyük sermaye sahipleri ve şirketler sermayelerinin artırılması için başvurmaya başladılar.

Ankara Sanayi Odası yetkililerinden edinilen bilgiye göre, banka-banker savaşının bugün yaratılan para darlığında büyük bir yeri olduğu ve bu savaşın,devamı halinde birçok esnafın güç durumda kalmasına neden olacağı belirtiliyor.

Öte yandan bu yılın ilk 6 ayında ödenmeyen ve protesto olan senet miktarının para değerinin 25 milyar liraya yakın olduğu bildirildi.

İki katil...

(Baştarafı 1. sayfada)

Görgü tanıklarından alınan bilgilere göre; saldırganlardan birinin gözlüklü, kot pantolon ve beyaz-mavi gömlek giydiği, 1.80 boyunda 20 yaşlarında olduğu, diğerinin ise 1.70 boylarında ve yakalı kazak giydiği, lacivert dar paçalı pantolunu olduğu belirlendi.

OLAYI ÜSTLENDİLER

Daha önce faşistlerin işlediği birçok cinayeti üstlenen Türk İslam Birliği adına konuşan şahıslar, gazetelere telefon ederek, "Demokrat gazetesi muhabirini dün akşam battaniyeye sararak katlettik, Kemal Türkler'i de askeri grup olarak cezalandırdık" dediler.

SİYASAL PARTİLERİN TEPKİLERİ

Türkler'in öldürülmesi üzerine siyasal parti liderleri açıklamalar yaptılar. CHP Genel Sekreteri Üstündağ, "Sorumlular olarak her türlü parti çekişmelerini bir yana bırakıp başbaşa vererek ulusumuzu yaralayan terör yangınını söndürmek zorundayız" dedi.

AP Meclis Grup Başkan Vekili Gıyasettin Karaca, son derece üzüntü duyduklarını belirterek, TBMM'nin alınacak önlemleri tartışacağını, söyleyecek başka şey bulamadıklarını bildirdi.

MSP Genel Başkan Yardımcısı Kazan, "Türkiye'deki anarşinin, kurbanlarını son günlerde hep yüksek düzeylerden seçtiğini" söyleyerek, yapılması gereken şeyin kanunlar için çağrı yapmak değil biraraya gelip ortak bir açıklamada bulunmak olduğunu kaydetti.

MHP Genel Sekreter Yardımcısı Ali Gürbüz ise, konuyla ilgili olarak insanların öldürülmesine karşı olduklarını iddia etmekle yetindi.

DİSK BAŞKANLAR KURULU TOPLANIYOR

Kemal Türkler'in öldürülmesi üzerine DİSK Başkanlar Kurulu ve Yönetim Kurulu olağanüstü toplantıya çağrıldı. Başkanlar Kurulu bugün saat 10.00'da toplanıyor.

TGS "DIŞARIDAN YÖNLENDİRİLEN KOMPLO"

TGS tarafından yapılan açıklamada Türkler'in öldürülmesi konusunda şöyle deniyor:

"DİSK eski Genel Başkanlarından, Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler de, Türkiye için kurulan ve dışarıdan yönlendirildiği giderek kesinlik kazanan komplonun kurbanları arasına katıldı.

İşçi sınıfını da terörün yanlarından biri haline getirme amacına yönelik olduğu açıkça belli olan bu hunharca saldırı, işçilerimizin bilinci karşısında elbette ki başarıya ulaşamayacaktır"

DENİZCİER: "MİLYONLAR TERÖRE TESLİM OLMAYACAK

Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier, DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler'in, bu sabah silahlı teröristlerce öldürülmesi olayını büyük bir teessürle karşıladıklarını belirtti.

Genel Başkan Denizcier, Türk-İş İcra Kurulu adına yayınladığı bildiride, bir sendika liderinin öldürülmesinin Türk-İş camiasında da nefretle karşılandığını söyledi. Denizcier şöyle dedi:

"Bu arada, ülkemizde cereyan etmekte olan son terör olayları, neye mal olursa olsun, Türk devletinin bu tırmanışa son vermesini gerektirmektedir. Diye diye dilimizde tüy bitiren "milli birlik" çağrılarına kulak tıkayanlar, daha neyi ve daha kimlerin öldürülmesini beklemektedirler? Özellikle iki büyük partinin liderleri, Türk Devleti ve bütünlüğümüz elden gittikten sonra mı bir araya geleceklerdir? Bu konuda kendilerinden ciddi bir davranış bekliyoruz. Fakat şu gerçek bilinmelidir ki, devlete ve rejime sahip güçlerin tek ferdi ayakta kalana dek, vatanını canından çok seven milyonlar teröre ve anarşiye teslim olmayacaklardır"

SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞININ AÇIKLAMASI

Birinci Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Kemal Türkler'in öldürülmesi ile ilgili olarak yaptığı açıklamada halkın tahriklere kapılmamasını istedi. Açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Milletine ve ülkesine, onun birlik ve bölünmezliğine gönülden bağlı olan sağduyu sahibi halkımızın ve tüm işçilerimizin hiç bir tahrike kapılmaksızın, olayı, basiret ve sükunet içinde değerlendirebileceklerine ve genel güvenliği, kamu düzenini ve asayişi temin ve idame için güvenlik kuvvetlerine alınmış ve alınacak olan önlemlerde yardımcı olacaklarına inanılmaktadır."

İZMİR'DE MADEN-İŞ ÜYELERİ İŞİ BIRAKTI

Türkler'in öldürülmesi olayının duyulması üzerine İzmir'de 55 işyerinde Maden-İş üyelerinin kendiliklerinden işi bıraktıkları ve çalışmadıkları bildiriliyor.

Öte yandan İzmir Belediye Başkanı Alyanak da olaydan duyduğu üzüntüyü bildirerek Maden-İş Genel Merkezine başsağlığı telgrafı çekti.

PALMEK VE BEBİMOT İŞÇİLERİ KINADI

Öte yandan gazetemize telefon eden T.Maden-İş Sendikasına bağlı grevdeki Palmek ve 6. bölgedeki Bebimot işçileri de "Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler'in Merter'de faşistler tarafından katledilmesini şiddetle kınadıklarını" belirttiler.

KEMAL TÜRKLER KİMDİ?

1926 yılı Denizli doğumlu olan Kemal Türkler Türkiye'nin en eski sendikacılarından birisidir. İşçilik hayatına 1948 yılında başlayan ve 1951'de Emayetaş Fabrikasında çalışırken Maden-İş'e üye olan Türkler bu sendikanın önce işyeri temsilciliği daha sonra Bakırköy Şube Başkanlığını yapmıştı. 27 yıldan beri de Maden-İş'in Genel Başkanlığında bulunuyordu.

DİSK'in kurucuları arasında olan ve 1967-1977 yılları arasında DİSK Genel Başkanlığı yapan Türkler TİP'in kuruluşunda da yeralmıştı.

Divriği'de 26 yurtsever memur sürgün edildi

DİVRİĞİ (ÖZEL)

AP hükümetinin iş başına gelmesi ile birlikte Türkiye de çeşitli devlet kademelerinde devam eden sürgün ve kıyımlar Divriği de de başladı.

Divriği Demir Çelik (DÇ) Madenlerini Müessesesinde görev yapmakta olan 26 yurtsever ve solcu memur hükümetin kıyımına uğradı. Çeşitli yerlere sürgün gönderilen memurların çoğunluğunu mühendisler oluşturmaktadır. Yapılan bu uygulama ile müessesede boşluk yaratılıp bu boşluğa MHP eğilimli memurların getirilmesi amaçlanmaktadır. Mühendis ve memurların sürgün edildiği yerlerin çoğunluğu MHP nin "kurtarılmış bölgeleri" olması, ayrıca personel müdürü gibi kişilerin ufak memurluklara verilmesi dikkati çekiyor. Kasabada sürgün ve kıyımların AP İlçe Başkanı ve MHP ile içli dışlı olan eczacı Yaşar Budak tarafından bizzat Ankara'ya gidilerek yaptırıldığı söylentileri yaygın.

Bu sürgünler ilçede ve memurlar arasında tepki toplamaktadır. Sürgünler üzerine açıklama yapan TİKP Divriği ilçe örgütü "Hükümetin memurlar içinde ayrıcalık yaparak ilçemizde de huzursuzluk yaratan sürgünlerini protesto ediyoruz. Sürgünlerin derhal durdurulmasını istiyoruz" dedi.

"El Bayrak" gazetesine göre: Suriye Varşova Paktına girmek istiyor

BEYRUT (AA/AP)

SURİYE'nin Varşova Paktı ile ittifak kurmak istediği öne sürüldü. Lübnan'da yayınlanan "El Bayrak" gazetesinin Şam'dan verdiği habere göre, Hafız Esad rejimi Sovyetler Birliği ile bir "Dostluk ve İşbirliği" anlaşması imzalamak yerine Varşova Paktı ile bir ittifakı tercih ediyor.

Gazete, Suriye Savunma Bakanı Mustafa Flas'ın, Sovyetler Birliği'ne yaptığı son ziyaret sırasında Sovyet meslektaşı Dimitri Ustinov ile Suriye'nin Varşova Paktına katılması konusunu görüştüğünü yazdı.

"El Bayrak" Varşova Paktının, Suriye'ye yönelik herhangi bir saldırıda savunma görevini üstlenmek karşılığında ülkede bazı askeri imkanlar talep ettiğini bildirdi. Suriye'nin Varşova Paktı üyeliğine alınmasından önce, ülkedeki rejimin sürdürüleceği yolunda garanti istediği de öne sürüldü.

Hatırlanacağı üzere Sovyet Genelkurmayının yüksek rütbeli subayları Sovyetler Birliği Suriye askeri işbirliğini geliştirmek amacıyla bir suredir Şam'da bulunuyorlardı.

Faşistler...

(Baştarafı 1. sayfada)

ödün vermeden yayın yapan Halkın Gazetesi Demokrat'ın tüm çalışanları olarak kahpece işlenen cinayeti lanetliyor, sorumluları, eli kanlı katilleri bir an önce ortaya çıkarmaya davet ediyoruz."

TGS'NİN AÇIKLAMASI

Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler ve gazeteci Recai Ünal'ın öldürülmesiyle ilgili bir açıklama yapan Türkiye Gazeteciler Sendikası Genel Başkanı Oktay Kurtböke "Demokrat Gazetesi muhabiri Recai Ünal'ın işkence edilerek öldürülmesi olayının planlayıcı ve uygulayıcılarını lanetliyoruz" dedi.

HASKÖY'DE BİR POLİS ÖLDÜRÜLDÜ

İstanbul Hasköy Dereiçi sokaktaki evinden çıkarak özel otomobiline binen polis memuru Baki Uzun, iki saldırganın açtığı yaylım ateşi sonucu vurularak öldürüldü. Saldırganların yakalanması için çevrede geniş bir operasyona girişildi.

KASIMPAŞA'DA BİR KASAP ÖLDÜRÜLDÜ

İstanbul Kasımpaşa Yeni Çeşme Mahallesi Kadı Ahmet Caddesinde Mehmet Bayrak'a ait kasap dükkanına saat 14.30 sıralarında gelen saldırganlar Mehmet Bayrak'a ateş açtılar. Saldırı sonucu ağır yaralanan Mehmet Bayrak Taksim Hastanesine kaldırılırken yolda hayatını kaybetti. Olay yerinde 3 adet 9 mm. çapında mermi kovanı bulundu.

TRABZON'DA SOLCU ÖĞRENCİLERİN EVİ BOMBALANDI

Trabzon'un Erdoğdu Mahallesinde sol görüşlü öğrencilerin kaldığı bir eve önceki gece kimliği belirlenemeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı. Soruşturma sürdürülüyor.

BİR HAMAL ÖLÜ BULUNDU

Öte yandan Trabzon'un Moloz mevkiinde Ali Şişman adlı bir hamal kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından öldürülmüş olarak bulundu.

BEŞİKDÜZÜ'NDE POLİSE ATEŞ AÇILDI

Trabzon'un Vakfıkebir ilçesine bağlı Beşikdüzü bucağında duvarlara yazı yazan kişiler tarafından güvenlik kuvvetlerine ateş açıldı, olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

GAZİANTEP'TE YAŞLI BİR YURTTAŞ ÖLDÜRÜLDÜ

Gaziantep Boyacı Camisi önünde kimliği belirlenemeyen kişiler 50 yaşlarındaki bir yurttaşı öldürdüler. Olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

TARSUS'TA İŞKENCEYLE ÖLDÜRÜLMÜŞ BİR GENCİN CESEDİ BULUNDU

Tarsus'un Sarıkaçak köyü Kızılhan mevkiinde işkence edilerek öldürüldüğü anlaşılan Fevzi Soyal adlı genç bir şoförün cesedi bulundu. Yetkililer soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

URFA'DA BİR KUYUMCU DÜKKANI SOYULDU

Urfa'da henüz kimlikleri belirlenemeyen iki kişi dün Mahmut Devran'a ait kuyumcu dükkanından silah tehdidiyle 600 bin lira değerinde mücevher alarak kaçtılar. Soyguncuların kaçarken ateş açmaları sonucu yoldan geçen 4 yurttaş da ağır yaralandı.

MUĞLA'DA HAMLE GAZETESİ BOMBALANDI

Muğla'da yayınlanmakta olan Hamle gazetesinin idarehanesine önceki gece kimlikleri belirlenemeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı. Yetkililer olayda binanın camlarının kırıldığını, ölen ya da yaralananın olmadığını belirttiler.

ADANA'DA BİR BAKKAL YARALANDI

Adana Denizli Mahallesinde Kasım Çelik adlı bir bakkal dün kimliği belirlenemeyen 3 kişinin saldırısına uğradı. Bakkalın MSP'li olduğunu belirten yetkililer kaçan saldırganların yakalanmasına çalışıldığını söylediler.

ADANA'DA 118 DOLMUŞ ŞOFÖRÜ 3 SAAT KONTAK KAPATTI

Adana'da Topel dolmuş hattında çalışan 118 şoför önceki gün 3 saat süren kontak kapama eylemi yaptılar. Şoförler konuyla ilgili olarak şunları belirttiler:

"Vilayet önünden Aile Sinemasına kadar olan kısma giremiyoruz. Burada bulunan ve kendilerini sağcı olarak tanıtan bir grup her gün bizden araba başına 50-100 lira arasında değişen haraç para almaktadırlar. Bu nedenle bu eylemi yaptık."

Sözkonusu güzergahta önlemler alındıktan sonra dolmuş seferleri yeniden başladı.

KOMANDOLAR MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINDA İKİ ÖĞRETMENİ DÖVDÜLER

Milli Eğitim Bakanlığında komandolar Gazi Eğitim Enstitüsünden geçen hafta sürülen iki öğretmeni dövdüler.

Geçen hafta görevlerinden alınan Almanca Bölümü Müdür Yardımcısı Nejat Cengizçetin ile Sosyal Bölümü Başkanı Sevda Helvacı, sürgünleri ile ilgili evrakları almak için Milli Eğitim Bakanlığına gittiler. Komandoların iki öğretmene bakanlık içinde saldırdığı ve dövdüğü öğrenildi.

KONYA'DA

Konya'nın çeşitli semt ve mahallelerinde duvarlara afişler yapıştıran ve sloganlar yazan 7 kişi yakalandı. Emniyet Müdürlüğü yetkilileri, Ferhat Dalkılıç, Ali Güvercin, Nuri Tozlu, Bayram Özdemir, Malik Dağlı Selahattin Koçak ve Hasan Kıdı adlı kişilerin ilk sorgularından sonra tutuklanarak cezaevine sevkedildiklerini bildirdiler.

Öte yandan Konya'nın Bozkır ilçesinde Ali Şengül'e ait kahvede meydana gelen patlama büyük maddi hasara yol açtı. Yetkililer soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

ÇARŞAMBA'DA BİR ÖĞRENCİ YARALANDI

Samsun'un Çarşamba ilçesinde kimliği belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu Samsun Eğitim Enstitüsü öğrencisi Mustafa Tok yaralandı. Samsun Devlet Hastanesine kaldırılan Mustafa Tok'un yaralanması hakkındaki soruşturma sürdürülüyor.

Üç günde iki siyasi suikast: 4 ölü
Fransız polisi protesto gösterisi yapacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

GEÇTİĞİMİZ üç gün içinde iki büyük suikaste sahne olan Paris'te,polisler çalışma koşullarının ağırlığını protesto etmek amacıyla bir gösteri yürüyüşü yapmayı kararlaştırdılar. Cuma günü Şahın son Başbakanı Şahpur Bahtiyar'ın evine yapılan silahlı saldırıda üç Fransız polisi ölmüş, önceki günkü olayda da Suriye'nin eski Başbakan yardımcılarından Salah El Bittar katledilmişti.

Öte yandan, Bolivya'daki askeri darbeyi kınayan Paris'teki Bolivyalılar ve bir grup Fransız da dün Bolivya Büyükelçiliği'ni işgal etti. Göstericiler düzenledikleri basın toplantısında, Fransa'nın La Paz'daki darbeci yönetime karşı diplomatik ve ekonomik boykot uygulamasını istediler.

Fransız Polis Sendikaları, "Yabancıların kendi aralarındaki çatışmalar yüzünden bizim arkadaşlarımız ölüyor" diyerek hükümetin "Siyasi suçlulara iltica hakkı vermesini" kınadılar.

Bu arada Tahran'daki bazı çevrelerle Paris yönetimi arasındaki gerginlik artıyor. Tahran'daki tutucu kesimler Şahpur Bahtiyar'ın İran'a iade edilmesi gerektiğini öne sürerken, Fransız Dışişleri Bakanlığına yakın çevreler bir süre önce Ayetullah Homeyni'nin de Fransa'nın sağladığı iltica hakkından yararlanmış olduğunu hatırlatıyorlar.

Fransız hükümetleri, 1789 İnsan ve Yurttaş Hakları Beyannamesinin yayınlanmasından bu yana, "Düşünceleri baskı altında tutulan, siyasi, felsefi ve dini görüşleri nedeniyle ülkesinde barınamayan herkese siyasi iltica hakkını" tanıyor.

FKÖ İSRAİL'İN İDDİALARINI YALANLADI

Şahpur Bahtiyar'a karşı girişilen suikast eyleminden sonra Fransız polisi tarafından yakalanan Enis Naccah adındaki tedhişçinin "Bahtiyar'ı öldürmem için bana FKÖ lideri Yaser Arafat emir verdi" dediği öne sürüldü. Fransız polisi bu konuda bir açıklama yapmaktan kaçınırken İsrail Radyosu ve gazeteleri bu iddiayı birinci haber olarak verdiler. Ancak Şam'dan yapılan resmi bir açıklamada FKÖ, olayla en küçük bir ilgisi bulunmadığını açıkladı ve "Siyonist propaganda makinesinin yalanlarını" tekzip etti.

Şam'dan yapılan bir başka açıklamada ise, FKÖ lideri Yaser Arafat'ın, 22. Moskova Olimpiyat Oyunlarının açılışına katıldıktan sonra Küba'ya,oradan da Nikaragua'nın başkenti Managua ya gittiği bildirildi. Arafat, faşist Somoza diktatörlüğünün yıkılışının 1. yıldönümü törenlerine katılıyor.

Durduran...

(Baştarafı 3. sayfada)

birisine göz kırpıp devreye girmek ve yabancı çıkarlar uğruna adayı kana boyatmak olanaklarının olduğunu söyledi. Kıbrıs Türk yönetiminin dış sorunlarda etkili olmak zorunda olduğunu savunan Durduran, esasa ilişkin yönelişler ve saptanmış eylemlerle siyasal etkinlik kazanarak Kıbrıs sorununun çözülmesinde Türk tarafının önemli rol oynayabileceğini belirtti. Durduran, ayrıca, Libya'nın Kıbrıs sorununda devreye girişini yeni entrika olanakları yaratma olarak nitelendirdi.

cemal süreya

PAÇAL

Eluard'dan şiirler

Abdullah Rıza Ergüven, Paul Eluard'dan yaptığı şiir çevirilerini "Eluard'dan Şiirler" adıyla bastırmış. Bu şiirlerden bazılarını nicedir dergilerde görüyorduk.

Ergüven yıllardır İsveç'te oturan bir arkadaşımız. Orada, Stockholm Üniversitesinde öğretim görevlisi. Sağolsun, kitabından bir tane de bana yollamış.

"Eluard'dan Şiirler"i okurken bir noktaya takıldım. Daha önce çevrilmiş şiirleri de yeniden çevirmiş. Belki de yurt dışında bulunduğu için Eluard'ın hangi şiirinin Türkçeye çevrildiğini bilmiyor olabilir, diyeceksiniz. Ama Ergüven kendisi Türkiye'deyken dilimize çoktan kazandırılmış bulunan şiirleri de yeniden çevirmiş. Sözgelimi "Özgürlük", sözgelimi "İspanya'da" adlı şiirler. Bunlarda da o ilk çevirilerin düzeyini ve şiirsel gerilimini aşmış değil.

Eluard, şiirleri Türkçeye en çok çevrilen şairlerden biridir. Sait Maden'in onun yapıtından Türkçede gerçekleştirdiği kocaman bir kitap var. Hem de çok başarılı, ayrıca dilimizde yeni bir dil denemesi biçiminde bir kitap. Sabahattin Kudret de kitap oylumunda bir çalışma yapmıştı. Çok şair, çok çevirmen kendini bir de Eluard'ın şiirlerinde sınamaya kalkmıştır. Hepsi toparlansa Eluard'ın çevrilmiş şiirleri büyük tutarlara varır. A.Kadir var, Tahsin Saraç var...

Bu yüzden Abdullah Rıza Ergüven, Eluard üstüne çalışmaya karar verirken, ya da bu çalışmayı kitaplaştırırken bu noktaya dikkat etmeli, onun daha çok çevrilmemiş şiirlerine yönelmeliydi. Bunu yapmamış. Çevrilenleri daha kusursuz bir yapıya kavuşturma çabası da görmedim kitaptaki yapıtlarda. Bununla Abdullah Rıza Ergüven'in çalışmasını küçümsemiş mi oluyorum? Değil. Hatta söyleyebilirim ki bu çevirilerin kimi yerlerinde yükseldiği dil düzeyi kendi şiirlerindekini aşacak nitelikte geldi bana. Ama daha önce çevrilip de başarı kazanmış, Türkçede iyice oturmuş bir şiirin daha iyisini ortaya koyamıyorsak, onu çevirmekten vazgeçmenin daha doğru bir yol olacağı kanısındayım. Abdullah Rıza Ergüven böyle yapacağına, Eluard'ın belli bir kitabını Türkçeye aktarsaydı, hem daha yararlı bir iş yapmış olur, hem de daha üretici sayılabilirdi.

Ünlü "Özgürlük" şiirini ele alalım. Daha önce birkaç kez çevrilmişti. Bence o şiirin çevirisi dilimize tam oturmuş değildir. Hatta o çeviriler başarılı değildir. Çünkü şiirin aslındaki elektrik gücü çevirilerinde yok. Çağrışım değerleri hiç yok. Eluard'ın metninde sözcükler birbirini besler. Ama hiç bir "Özgürlük" çevirisinde bunu göremiyorum. Türkçede organik bir yapı kazandırılmamıştır bu şiire. Şimdi Abdullah Rıza Ergüven ne yapıyor? Alıyor o şiiri, yine o biçimde, yani mekanik bir biçimde, sözcüklerin sözlük anlamlarını kuru bir biçimde yan yana getirerek, Türkçede o tür şiirin kazandığı söz ve imge sınırlarını yoklamaksızın kotarmaya çalışıyor. Eskileri başarılı değil ama. Onunki de öyle. Sanki kitapta o da olsun diye düşünülmüş. Ya da kitap tamamlansın diye.

Ergüven'in çevirilerinde öz Türkçe sevgisi göze çarpıyor. Ama daha önce Sait Maden bunun adamakıllı üstesinden gelmişti. Bence her şair her şiiri çeviremez. Yani her şiiri iyi çeviremez. Her şairin daha başarılı çevirebileceği şairler vardır. Sait Maden dedim demin, ben Sait'in Eluard çevirilerini çok güzel buluyorum. Ama sözgelimi kendisine daha yakışır görünen Lorca'da aynı düzeyi tutturamamıştır. Buna karşılık Blaise Cendrars'ta büyük bir çevirmen olarak karşımıza çıkar.

Eluard'ın da Abdullah Rıza Ergüven'e gitmediği anlaşılıyor. Belki başka bir şairi daha iyi çevirebilir.

Bir de şu var: Ergüven'in inişli çıkışlı bir sanat serüveni var. Hatta bir ara sanattan bütünüyle kopayazdı. Bilinçsiz, ama büyük bir tutkuyla dolu bir çıkış dönemi; hece şiirinin halk şiiriyle kaynaşmış, daha doğrusu kaynaşamamış ölü bir alanında yıllar harcayış; sonra bir susuş dönemi ve İsveç'e gittikten sonra bu kez dünya terimleriyle daha doğrusu uzay terimleriyle yazı hayatına yeniden bir dadanış. Bu serüvenin bir bölümünü şimdi yadsıdığı anlaşılıyor. Kitabın dördüncü sayfasında "Abdullah Rıza Ergüven'in öbür yapıtları" başlığı altındaki listede eski kitaplarının adları anılmıyor.

Atatürk'ün 100. doğum yıldönümü kutlama etkinlikleri

TASARLANANLAR, YAPILANLAR, BOZULANLAR VE YAPILACAKLAR

Mehmet Yeşil

Atatürk'ün doğumunun 100.yıldönümü kutlama hazırlıklarına bazı kurumların ve özellikle Türk Tarih Kurumunun girişimleri ile 1977'de başlandı. Cumhurbaşkanlığının önerisi üzerine o yıl Başbakanlıkta oluşturulan bir komisyon, eşgüdümü sağlayabilmek için özel bir yasa çıkarılmasını zorunlu görmüştü. Ancak gerek yasa tasarısı hazırlıklarından gerekse özel bir Bakanlar Kurulu kararnamesi çıkartılması girişimlerinden bir sonuç alınamamıştı.

Ecevit hükümeti iş başına geldikten sonra bir Başbakanlık genelgesi ile 100. doğum yıldönümünü Atatürk'e yakışır boyutlarda kutlayabilmek için tüm kamu kuruluşlarında yapılacak çalışmaların eşgüdümünü sağlamak, parasal kaynakları ve tüm olanakları birleştirerek büyük ve belirli projeleri gerçekleştirmek görevi Kültür Bakanlığına verilmişti.

Söz konusu genelgenin gönderildiği kamu ve özel kesimde 70 kuruluşun 80 temsilcisi 11 Ağustos 1978'de Ankara'da büyük bir toplantı düzenledi ve toplantıda 1981 yılı etkinliklerini belli bir programla kutlayabilmek ve "Atatürk Kültür Merkezi" adını taşıyan yeni bir projeyi gerçekleştirebilmek için özel bir yasa çıkarılması görüşü kabul edildi. Yasa ile öngörülen düzenleme sağlanıncaya kadar da biri "Atatürk'ün Doğumunun 100. yıldönümünü kutlama" diğeri de "Atatürk Kültür Merkezi oluşturulması" konularında çalışmak üzere iki ayrı 'danışma kurulu kurulması kabul edildi ve bu kuruluşların oluşturulması görevi de yine Kültür Bakanlığına verildi.

Bu karar gereğince Kültür Bakanlığı bünyesinde çeşitli Bakanlık, kuruluş, sendika ve dernek temsilcilerinden oluşan iki danışma kurulu oluşturuldu. Ve 1977'de Başbakanlıkta toplanan tüm dosyalar da Kültür Bakanlığına devredildiğinden çalışmalar bu yeni danışma kurulları aracılığıyla sürdürüldü.

1978 Eylülünden 1979 Kasımına kadar Kültür Bakanlığı eşgüdümünde sürdürülen çalışmalarda Cumhuriyetin 50. Yıldönümünü kutlama etkinliklerinde göze çarpan dağınıklık ve savurganlık göz önüne alınarak kalıcı ve çarpıcı etkinliklere öncelik verilmesi ilkesi benimsendi. Bu dönemde öngörülen, uygulamaya konulan ya da uygulama aşamasına getirilen başlıca etkinlikleri şöylece sıralayabiliriz. (Ancak 1979 Kasımından 1980 Temmuzuna kadar geçen dönem içinde daha önce kararlaştırılan kimi etkinliklerden tümüyle vazgeçildiği ya da 'askıya alındığı' için, bunların bugünkü durumlarına da kısaca değinmekte yarar var.)

Özel yasa tasarısı

Danışma kurullarında hazırlanan yasa taslağında Atatürk'ün doğumunun 100. yıldönümü kutlama etkinliklerinde Ankara'da her türlü kültürel etkinliklere olanak sağlayacak ve Ulusal Müze'yi de içerecek olan bir "Atatürk Kültür Merkezi" oluşturulmasında tüm kamu kuruluşlarının eşgüdüm dışında, devlet-halk işbirliğinin de sağlanması öngörülmüştü.

17 Ocak 1979'da Başbakanlığa sunulan ve Bakanlar Kurulunca benimsenerek 28 Şubat 1979'da Millet Meclisi Başkanlığına sunulan yasa tasarısı Milli Eğitim Komisyonunun gündeminde sıra beklemiş ve ne yazık ki 1979 Kasımına kadar görüşülememiştir.

Demirel hükümeti işbaşına gelir gelmez söz konusu tasarıyı geri aldı, ne var ki bir müddet sonra sözüm ona "dili" üzerinde değişiklikler yaptıktan sonra yeniden Meclise sundu. Bu kez Milli Eğitim Komisyonunda görüşülen ancak son evresinde "redaksiyon" bahanesiyle önemli değişikliklere uğrayan tasarı Millet Meclisi Plan Komisyonunda tartışmalara yol açtı ve burada takılıp kaldı.

Atatürk'ün 100. doğum yılının kutlama etkinlikleri harcama yönetmeliği

Kamu kuruluşları arasında kaynak birliği ve gerçek bir işbirliğini sağlayabilmek için Maliye Bakanlığı ile anlaşılarak 1979 yılı bütçesinde hiç bir kuruluşa Atatürk'ün doğumunun 100. yıldönümü harcamaları için özel ödenek verilmemiş ve söz konusu yasa çıkıncaya kadar zorunlu giderleri karşılamak için de Kültür Bakanlığı bütçesine 15 milyon lira ödenek konmuştu. Bu paranın gelişigüzel harcanmasına engel olmak için de gene Maliye Bakanlığı ile birlikte özel bir harcama yönetmeliği hazırlanarak 17 Mayıs 1979'da yürürlüğe konuldu.

Ancak danışma kurullarının kararları ile yapılabilecek harcamalar içine 1979'da Atatürk ve Kurtuluş Savaşı dönemine ilişkin eski filmlerin yanmaz kopyaları konusundaki harcamaya da konduğu halde 1979 Kasımına kadar bu ödenekten hiç harcama yapılmamıştır. Ne var ki Kültür Bakanlığının bugünkü yöneticileri 15 milyon lirayı Seka'ya yatırarak kırtasiye malzemesi satın aldılar.

1980 bütçesi içinde 100 milyon liralık bir ödenek öngörülmüş ancak 26 Haziran günü Milliyet gazetesinde çıkan bir habere göre Kültür Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı bu kez de bu ödenekten 3 milyon liranın Bakanlık otolarının akaryakıt giderlerine ayrılmasını önermiş. Ancak danışma kurulu üyeleri bu öneriyi kabul etmemiş. Bu örnekler geçtiğimiz yıl sağlanan ödeneğin "Atatürk" adı altında hangi amaçlar için kullanılmak istendiğini açıkça göstermektedir.

YARIN:ANKARA ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ,ATATÜRK BELGELİK VE KİTAPLIĞI

17.9.1979 (8)

Yaşar Kemal, üç gün üç gece Ankara'nın her yanında Ümit Yaşar'ı aramış ama bulamamıştı

SAYILI GÜNLER

MUZAFFER BUYRUKÇU

"Anlatamıyorum birader, anlatamıyorum" dedi A. Rahim Balcıoğlu, başını salladı, dişlerini gıcırdattı. "Yoksulluklardan doğan acılar, karamsarlıklar tamam, şikayetler tamam, dostluklardaki çöküntüler, ilişkilerdeki beceriksizlikler tamam, ama beni bunların dışındaki şeyler kahrediyor. İkiyüzlülüklerin, yanardönerliklerin, gözboyamaların, göz oymaların, cinayetlerin, kirliliklerin, söyle şunu... huzursuzlukların dağını aşamıyor, kirpi gibi büzülüyorum. O tertemiz, o saf, o mayıs damlası gibi pırıl pırıl insanımız çirkinleşti, çirkefleşti. Hırs, bencillik, -bütün nimetler benim olsun, ben hükmedeyim, benden sonra tufan- anlayışı canımın özünü etmiyor. -Ben, ben, ben- tutumu, şanlı tarihimizi şanlı tarih yapan yapımızı bozdu, insanlığımızı aşındırdı. Eller sıkılası, yüzler bakılası değil. Maddeye buyuran maddenin buyruğunda. Ahlak sıfır! Küçüğün büyüğe büyüğün küçüğe saygısı, sevgisi yok. Hele sevgi hiç yok... -Hayat kupkuru, anlamsız berbat- derken zihnimde bunlar var. Neyse geçelim."

"Hayır, geçmeyelim" dedim. "Ortaya koyduğun şeyler yüzümüze gözümüze bulaştırdığımız çarpık kapitalizmin eseridir. İnsanı çirkinleştiren, canavarlaştıran bu sistemdir. Kalabalık, yakındığın durumu sergiliyorsa suçlusu egemen güçlerdir. Neyi vermişlerse onu alıyorlar. Sen kötü koşullar altında bunalan ve güzelliği, soyluluğu hayal bile edemeyen kalabalığın mı, yoksa egemenlerin yaldızlarla gizlemeye çalıştıkları çirkinliklerden mi söz ediyorsun?"

"Topyekün çirkinlikten söz ediyorum."

"Olmaaaz" dedi Abdullah Turgay. "İkisini bir kefeye koyamazsın. Biri çirkinliği yaratan ötekisi de etkilenen ve sürdürendir. Ama merak etme, kalabalık kurtulacaktır bu pislikten. Silkinmeler başlamıştır bile."

"Ya doğuştan getirdikleri?" dedi A. Rahim Balcıoğlu.

"Eşitliği gözeten, sömürüye olanak tanımayan bir düzen -getirdiğini- ileri sürdüğün şeyleri geliştirmez" dedi Abdullah Turgay.

A. Rahim Balcıoğlu, gözlüklerini sildi ve bağırdı. "Kini, hırsı, kıskançlığı, öç alma duygusunu sökebilir misin insanın içinden?"

"İnsanın düzenden aldıklarını zamanla atmak mümkündür" dedi Abdullah Turgay, kaynaklarını değiştirirsin, olumluya çevirebilirsin."

"Sizinle konuşulmaz ki. Nerden nereye. Demagoji yapıyorsunuz. Ben..." dedi A. Rahim Balcıoğlu bezginlikle.

Gülümsedim. "Bak Rahim" dedim.

"Baktım" dedi.

"Ha, iyi öyleyse. Senin memnuniyetsizliğin, karamsarlığın -son- a yaklaştığını sezmenden ileri geliyor. Yaşlanıyorsun. Her saniye eksiliyorsun. Fiziksel ve ruhsal kayıplarının artması nedeniyle otuz-kırk yaşına kadar tad veren, büyüleyen her şey tad vermiyor artık. Yavanlaştılar. Yoğunlukları, sevinçleri, heyecanları kaçırdın..."

"Tamam birader, tamam! Bunu demek istiyordum işte."

"Bu beşeri bir sorundur Rahim. Ellisine merdiven dayayanların hepsi öyle. O dizginlenmez coşkuları duruldu. Sevinçler, öfkeler yerli yersiz kullanıla kullanıla bir deri bir kemik kaldı. Kazanç döneminden kopuldu, dereler gibi kayıpların aktığı döneme girildi. Sonra kuşağımızın adamları her gün azalıyor, her gün duyuyoruz, okuyoruz ölümlerini ya da omuzlarımızda taşıyoruz cenazelerini. Taşırken de bir gün bizleri de taşıyacaklarını düşünüyoruz" dedim.

"Deminden beri bunu bekliyordum" dedi A. Rahim Balcıoğlu.

"Buna çare yok" dedim. "Yalnız hayata dönük uğraşlarla unutmaya çalışabilirsin. -Çalışabilirsin- diyorum, -unutursun- demiyorum."

"Hayallerim bitti Muzo.".

"Benim bitmedi. Her an güçleniyor, tazeleniyor. Çünkü umudum var" dedi Abdullah Turgay.

"Benim bitti" dedi A. Rahim Balcıoğlu.

"Bitemez" dedim. "Hayalleri besleyen isteklerdir -Yarın şu işi yapacağım ya da Bahar'ı göreceğim- demiyor musun?"

"Diyorum."

"Öyleyse dediğin sürece bitmeyecektir. Oğlunu evlendireceksin, torunlarını gezdireceksin ve bir şeyler söyleyeceksin onlara."

"Oh-hooo" dedi A. Rahim Balcıoğlu.

"Evet... Çıkmayan canda umut vardır" dedim, "Bu deyim senin bir fanteziyle oynadığını gösteriyor."

Böyle sürüp gitmişti konuşmamız.

Sait Maden'le Ümit Yaşar dönüp oturunca arkalarından yeşillikli, domatesli, turşulu, ağız sulandıran bir salata, peynir, kavun geldi. Sait Maden, genç, uzun boylu garsona rakı, su ve düz ekmek, iki ızgara köfte, kemikleri ayıklanmış bir incik kebabı söyledi.

"Orhan Kemal için!" dedi Ümit Yaşar.

Bardaklarımızı kaldırdık.

Orhan Kemal'i seviyordu.

Cumhuriyet gazetesindeki bir karşılaşmaları gözlerinin önündeydi. Yeni binaya taşınmamışlardı henüz. O eski, tarihi, ferah, gıcırtılı binadaydı Cumhuriyet. Ümit Yaşar anılar, taşlamalar yazıyordu gazeteye. Merdivenden inmiş, kapıdan çıkmak üzereyken Orhan Kemal'le burun buruna gelmişti. Ayaküstü söyleşiyorlardı. O anda Yaşar Kemal belirmişti eşikte ve kollarını yanlara açarak içtenlikle Orhan Kemal'i kucaklamaya yeltenmişti, Ümit Yaşar'a da 'Ne haber pepe?" demişti. Orhan Kemal kızgınlığından mı yoksa şakayla mı ne, elinin tersiyle itmişti Yaşar Kemal'i. "Yaklaşma! Öte taa!" Yaşar Kemal şaşırmış, tırnağını kemirmeye koyulmuş, Orhan Kemal gülümseyince sarılmış, ayaklarını yerden kesmişti.

Yaşar Kemal'le bir anısı vardı ki ilginçti. On yıldır görüşmediği Yaşar Kemal'le 27 Mayıs'tan sonra Ankara'da yürüyordu. Yaşar Kemal, Büyük Millet Meclisine gidecek, bir takım reform planları hazırlayan ve İnce Memet'le Beyaz Zambaklar Ülkesi kitaplarını ellerinden düşürmeyen Milli Birlik Komitesi üyeleriyle bir şeyler konuşacaktı. Belki de röportaj için randevu isteyecekti. "Bekle beş dakka sonra burdayım" diyen Yaşar Kemal, bir saat geçtiği halde görünmemişti. Buna içerleyen Ümit Yaşar hemen yazdığı bir yergiyi görevlilerden birine vermiş, iletmesini rica etmişti. Yaşar Kemal yergiyi okuyunca başına gelecekleri kestirdiğinden derhal sıvışmıştı oradan. Yergideki sözlerle çılgına dönen Yaşar Kemal, üç gün üç gece Ankara'nın her yanında Ümit Yaşar'ı aramış ama Ümit Yaşar öyle saklanmıştı ki bulamamıştı.

"Nasıl barıştınız peki?" dedim.

"Ortadirek yayımlandıktan sonra. Bir de şu beyti yazdım. İri kıyım bir... romancılık faslında / İnce Memet diyorlar Ortadirek aslında."

"Kızmadı mı?"

"Niye kızsın? Övdüm onu... Epey yergi, taşlama yazdım."

Radyoda çalışmak amacıyla idareye başvurmuş, işlemleri tamamlamıştı. Göreve başlamasına ramak kalmışken -gizli eller- döndürdükleri dolaplarla, fırıldaklarla engellemişlerdi çalışmasını. Uğraşıp, didinmiş, öğrenmişti engelcileri. Bunlardan biri Behçet Kemal Çağlar, biri de Baki Süha Ediboğlu'ydu. Baki Süha Behçet Kemal'e, Behçet Kemal Baki Süha'ya yıkıyordu suçu. Suyu bulandıran bir türlü ortaya çıkmıyordu. Ümit Yaşar tiksinmişti ikisinden de... 10 Kasım 1963 günü Park Oteldeydi Doğan Nadi, Yaşar Kemal ve Mücap Ofluoğlu ile. O sırada salona gülücükler, selamlar dağıta dağıta giren, Ümit Yaşar'a kötülüğü dokunmamış gibi bir duygusuzluk, bir pişkinlikle masalarına yaklaşan Behçet Kemal'e yüksek sesle

Uyan bak Mustafa Kemal şimdi ne hale düştük
Koca Yahya Kemal'den Behçet Kemal'e düştük

deyince Behçet Kemal donmuştu. Kızarmış, bozarmış, şundan bundan medet ummuş, dikiş tutturamayacağını anlayınca dönüp gitmişti. Ama Ümit Yaşar ekmeğine kan doğrayanların arkasını bırakmayacak, öç ateşini kolay kolay söndürmeyecekti. Park Otel berberinin adı da Kemal'di. Müşterilerin, ünlülerin çoğunu, bu arada Behçet Kemal'i de tıraş ediyordu. Ümit Yaşar'ın zekasını bir buluş çimdirmişti.

Doyurdular yıllardır şiirle kalbimizi
Namık Kemal bir yanda Yahya Kemal bir yanda
Ve yıllardır hünerle tıraş ettiler bizi
Behçet Kemal bir yanda berber Kemal bir yanda

dörtlüğünü berber Kemal'e çerçeveletip duvara astırmıştı. Bir gün tıraş olmaya gelen Behçet Kemal dörtlüğü görünce öfkelenmiş, bir daha berberin eşiğinden atlamamıştı.

—DEVAM EDECEK—

SPOR

- Çeşitli ülkelere mensup sporcular törene katılmadılar ve tribünlere çıkarak Olimpiyat Oyunlarını protesto ettiler
- Fransa'da da göstericiler, Sovyetler Birliği'ni protesto ederek, Afganistan Başkonsolosluğuna bomba attılar

Olimpiyatların açılışı sırasında İtalya'da da protesto gösterileri oldu. Fotoğrafta Roma sokaklarında sırtında "Miska Kabil'e dön" yazılı pankar ile dolaşan bir gösterici görülüyor.

Olimpiyatlar protesto ile başladı

22. Olimpiyat Oyunları çeşitli ülkelerin protestoları ile başladı. Lenin Stadında yapılan açılış töreni sırasında çeşitli ülkelere mensup sporcular törene katılmayıp tribüne çıktılar ve Olimpiyat Oyunlarını protesto ettiler. 43 ülke tarafından boykot edilen Olimpiyat Oyunlarının açılış törenine Avustralya, Belçika, Andora, İngiltere, İzlanda, İtalya, Lüksemburg, Portoriko, San Marino, Fransa, İsviçre, Yeni Zelanda, İspanya ve Portekiz kendi ülkelerinin bayrakları ile değil de Olimpiyat bayrağı ile katıldılar. Bu sırada Amerika'nın Olimpiyatların açılış töreninde Amerikan bayrağının da göndere çekilmesini protesto etmesine rağmen 2 Amerikalı turist geçit resmi sırasında tribünlerde Amerikan bayrağı açtı.

FRANSA'DA PROTESTO

Moskova'daki Olimpiyatların açılış törenleri sırasında Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde protesto gösterileri yapıldı. Tören sırasında Fransa'da büyük gösteriler oldu, Rusya ve Afganistan konsoloslukları taşlandı. Bu arada Afganistan Konsolosluğuna bomba atıldı ancak hasar olmadı.

PROTESTOLARIN DEVAM ETMESİ BEKLENİYOR

Moskova'ya gelen ancak açılış törenine katılmayan ülkelerin zaman zaman Olimpiyatları protesto hareketlerini yinelemeleri bekleniyor. Öte yandan güvenlik kuvvetleri geniş çapta bir protesto hareketine meydan vermemek için kontrollerini sıkı bir şekilde sürdürüyorlar.

İTÜ Hentbol Takımı, Eskişehir'den Selçuk'u transfer etti

- **Tek oyuncu ile trasferi kapatan İTÜ'nün gelecek yıl hedefi Türkiye Şampiyonluğu**

İSTANBUL (ÖZEL)

Futboldaki milyonluk transferler spor kamuoyunca merakla izlenirken uzun yıllar aradan sonra üç dört yıl önce yeniden faaliyete geçen hentbolun da transfer piyasasında adı duyulmaya başladı. Yetişen genç sporcular hentbol piyasasında yer edinmeye çalışırken kulüpler de bu sporcuların peşine düşmeye başladılar ve transfer ayının şu günlerinde hentbolda ilk kulüp değiştiren Eskişehir Kılıçoğlusporlu Selçuk oldu. İTÜ ile anlaşan Selçuk, bu yıl hentbolda transfer yapan ilk sporcu olurken Selçuk'un yeni takımı İTÜ de tek oyuncu ile transferi kapattı.

Güçlü kadrolarını Selçuk ile takviye ettiklerini söyleyen İTÜ Hentbol Takımı yöneticisi Bedri Tellikurşun, başka transfere gerek görmediklerini belirterek şöyle dedi:

"İyi bir kadromuz var. Vakit geçirmeden sezonu açarak önümüzdeki yılın hazırlıklarını yapmak istiyoruz. Çünkü bu yıl hedefimiz İstanbul ve Grup Birinciliğinden sonra Türkiye Şampiyonluğudur. Geçtiğimiz sezon yaptığımız hesaplar tuttu, önümüzdeki sezon da tutacağına inanıyorum.

Balkan Gençler Boks Şampiyonasına katılmıyoruz

ANKARA

Boks Federasyonu boksörlerimizin formsuz ve zayıf oldukları gerekçesi ile Balkan Gençler Boks Şampiyonasına katılmayacağımızı açıkladı.

Ankara'daki seçme müsabakalarını inceleyen 12 kişilik Teknik Komite, tüm boksörleri dikkatle izledi ve sonuçta boksörlerin Balkan Gençler Şampiyonasında dövüşecek kapasitede olmadıklarına karar verdi. Durum Gençlik ve Spor Bakanlığına bildirildi. Ancak Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı Orhan Bilgin şampiyonaya gidilmesi gerektiğini söyledi ve "Durumu bir kez daha inceleyip, diğer ülkelere öyle haber verelim." dedi.

CİNAYET OLUR

Öte yandan Müsteşar Orhan Bilgin'in şampiyonaya katılmak gerektiği yolundaki sözlerine tepki gösteren Teknik Komite üyeleri katılmamakta kararlı olduklarını belirterek, "Eğer Balkan Gençler Şampiyonasına katılmamız ısrarla istenirse, bu cinayet olur" şeklinde konuştular.

HAFTANIN KARİKATÜRÜ

DÜNYA CADET ŞAMPİYONASINA 18 ÜLKEDEN 150 SPORCU KATILACAK

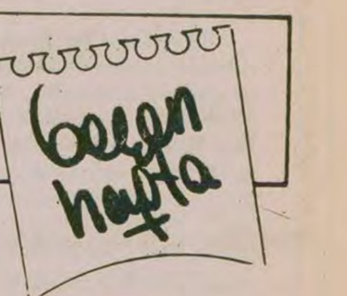
İZMİR

1 Ağustosta Çeşme'de başlayacak Dünya Cadet Şampiyonasına 18 ülkeden toplam 150 sporcu katılacak.

Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre şampiyonaya katılmaları kesinleşen ülkeler şunlar: Hollanda, Arjantin, Belçika, Bulgaristan, Kanada, Çekoslovakya, Macaristan, Hindistan, İtalya, Portekiz, İspanya, İngiltere, Galler,

Öte yandan halen kampta bulunan milli cadetçilerimiz de çalışmalarını aralıksız sürdürüyorlar.

Yurtta ve dünyada

Cezmi Or Atletizm Yarışmalarını İstanbul'lu atletler boykot etti.

İSTANBUL

Cezmi Or'un anısına düzenlenen geleneksel atletizm yarışları geçtiğimiz hafta yapıldı. Ancak İzmir'deki müsabakalarda tedbirli olarak Ceza Kuruluna sevkedilen arkadaşlarının tedbirleri kaldırılmadığı için İstanbul'lu atletler müsabakaları boykot ettiler. Müsabakalarda şu sonuçlar alındı:

100 metre engelli: Ayfer Köroğlu (Ankara), 21.4
100 metre kızlar: Fatma Özkan (İzmir), 13,3
Yüksek atlama: Berna Doğan (Ankara), 1.35
400 metre erkekler: Fahretttin Karaduman (İzmir), 11.5
Cirit: Kenan Öztap (Ferdi), 12.85 m.
400 metre kızlar: Ülker Kutlu (Ankara), 1.02.7
Uzun atlama Erkekler: Fahrettin Karaduman (İzmir), 6.44
1500 metre kızlar: Nurten Kara (Ankara), 4.46.4

İstanbul Yarışlarında Fenerbahçeli kürekçiler başarılı oldu.

İSTANBUL

Rüzgarlı bir havada yapılan İstanbul Yarışlarında Fenerbahçeli kürekçiler başarılı oldu. Küçükçekmece kürek parkurunda yapılan yarışlarda şu sonuçlar alındı:

4 tek dümencili: 1. Galatasaray, 2. Fenerbahçe,
2 Tek Dümencili: 1. Anadoluhisarı, 2. Fenerbahçe, 3. Galatasaray,
Tek çifte: 1. Fenerbahçe, 2. Galatasaray,
Tek çifte dümencili: Galatasaray rakipsiz,
4 çifte dümencili: 1 Fenerbahçe, 2. Galatasaray,
2 çifte: 1. Fenerbahçe, 2. Galatasaray,
8 tek: 1. Fenerbahçe, 2. Galatasaray,

GENÇLER

4 tek dümencili: Fenerbahçe rakipsiz,
2 tek dümencili: 1. Anadoluhisarı, 2. Fenerbahçe, 3. Galatasaray,
Tek çifte: 1. Fenerbahçe, 2. İstinye,
2 tek dümencili: 1. Anadoluhisarı, 2. Galatasaray, 3. Fenerbahçe,
4 tek dümencili: Galatasaray rakipsiz,
2 çifte: 1. Fenerbahçe, 2. İstinye, 3. Anadoluhisarı,
8 tek: 1. Fenerbahçe, 2. Galatasaray,

ÜMİTLER

4 Tek dümencili: Fenerbahçe rakipsiz,
Tek çifte: Fenerbahçe rakipsiz,
2 tek: Fenerbahçe rakipsiz.

GÜREŞ MÜSABAKALARI 9 DAKİKADAN 6 DAKİKAYA İNDİRİLDİ

MOSKOVA

Uluslararası Amatör Güreş Federasyonu, serbest ve greko-romen stillerde tüm önemli kuralların değiştirilmesine ve bu sporun daha atak bir hale sokulması için, maçların gelecek yıldan itibaren 9 dakika yerine 6 dakika sürmesine karar verdi.

Aydınlık
Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı 1921
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

BASINI HUR OLAN ÜLKEDE 18 GÜN GÖZALTINDA TUTULAN MUHABİRİMİZ BİLAL GÜNEŞ ANLATIYOR

İŞKENCEHANEDE YAŞADIKLARIM 1

SUÇUM: Fotoğraf makinemle güvenlik kuvvetlerine ateş açmak

- ***Evimin hemen yanında bir grup korsan gösteri yapıyordu. Slogan seslerini duyunca fotoğraf makinemi kaparak dışarı koştum. Biraz sonra grup dağılmış olay bitmişti. Ama benim için yeni bir olay başlıyordu***
- ***Polisin biri, «Binbaşım Aydınlık muhabirini yakaladık» diye haber verdi***
- ***AKA Ajansının muhabirine gözaltında rastladım***

GAZİANTEP' te 14 Haziran günü bir korsan gösteri sırasında resim çekerken güvenlik kuvvetlerince yakalanan muhabirimiz Bilal Güneş, beş gün Soruşturma Bürosunda çeşitli hakaret ve işkencelere uğradı ve tanık oldu. Daha sonra 13 gün de Sıkıyönetim tutukevinde alıkondu. Hakkında 1402 sayılı yasaya muhalefetten dosya tanzim edildi. Ancak, Savcılık önüne çıkarılmadan serbest bırakıldı. Arkadaşımızın içerde tutulduğu sıra tanık olduğu olayları kendi ağzından yayınlıyoruz.

GAZİANTEP'in Hoşgör semtinde 14 Haziran günü evimde otururken, gelen slogan sesleri üzerine dışarı çıktım. Evimin hemen yakınında bir grup, korsan gösteri yapıyordu. Ben daha ne olup bittiğini anlamadan yıldırım hızıyla olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri arabadan iner inmez göstericilerin üzerine ateş açtı. Daha teslim ol çağrısı yapmamışlardı. Bir anda ortalık ana-baba gününe döndü. Etrafta herkes panik içerisindeydi. Kadınlar ve kızlar ağlaşıyorlardı. Bu arada ben de haber toplamak ve olayı izlemek üzere harekete geçtim. Fotoğraf makinemi hazırlayarak resim çekmeye başladım. Çektiğim filmleri ve derlediğim haberi bir an önce gazeteye ulaştırmak istiyordum. Fakat olay henüz bitmemişti.

«Aydınlık muhabirini yakalayın»

ASKERLERİN yanı sıra olayı izlemeye devam ettim. Ekibin komutanı olan bir asteğmenin yanında bulunuyordum. Bu süre içerisinde herhangi bir engelleme ile karşılaşmadım. Olay Hoşgör'den Yukarıbayır Mahallesine kaymıştı. Askerlerle birlikte Yukarıbayıra geldiğimde sarışın bıyıklı bir polis, resim çektiğimi görünce, "Aydınlık muhabiri resmimizi çekiyor, yakalayın" diye bağırdı. Arkam sıra bir başçavuş koşarak beni yakalayıp polis otosuna binmemi istedi. Ben gazeteci olduğumu ve görev yaptığımı söyleyince kimlik kartımı istedi. Kimliğimi gösterdiğimde, "Tamam Aydınlık muhabirini yakaladık" dediler. Başçavuş elindeki tomsonuyla diğer askerler ve polisler de ellerindeki G-1 tüfekleriyle nereme rastgelirse vuruyorlardı. Bu arada, bir polis fotoğraf makinemi kaparak, belimin ortasına sert bir şekilde vurdu. Burada kafamdan ve belimden olmak üzere iki yara aldım. Daha sonra fotoğraf makinemi vererek beni otoya bindirdiler.

Yukarıbayır'da geniş operasyon düzenledikleri, orada bulunan polis, asker, tank ve panzer sayısından belli oluyordu. Ben olayı polis otosundan izliyordum. Polisin biri "Binbaşım Aydınlık muhabirini yakaladık" diye bağırarak sivil giyimli bir şahsa doğru koştu. Operasyonu yöneten ve "binbaşı" denilen sivil giyimli bir şahıs otoya yaklaşarak "Aydınlık muhabiri sen misin" dedi. Elimdeki fotoğraf makinemi görünce cevap vermemi bile beklemeden kafama yumrukla vurmaya başladı. Yan tarafta duran başçavuş, "Binbaşım, bizim resmimizi çekiyordu" dedi. Bu kişi, üst üste vurduğu yumruklardan sonra, kulağıma eğilerek "ananın ....mına kadar yolun var" dedi ve yanımdan ayrıldı.

Daha sonra beni Düztepe Karakoluna götürdüler. Arabadan inip karakola girerken polisin biri, tabancasının namlusuyla sert bir şekilde belime vurdu. Karakolda üzerim arandıktan sonra kimlik ve eşyalarıma elkondu. Ardından nezarethaneye koydular. Kapıdan içeri girerken uzun boylu, esmer ve bıyıklı bir polis "Dur lan. Böyle nereye gidiyorsun" deyip çeneme bir yumruk vurup ondan sonra içeri aldı.

Nezarethanenin içi doluydu. Onbeşden fazla insan birbirinin üzerinde oturuyordu. İçerdekilerin on tanesi fırın işçisiydi. Fırındaki işleri bittikten sonra dinlenmek üzere gittikleri bir kahveden Şemsettin Asteğmen ve ekibi tarafından toplanarak buraya getirilmişlerdi. Yine AKA Basın Ajansının bir muhabirini de Düztepe Karakolu önünden geçerken polis yakalayarak içeri almıştı.

«Dursun Yöntem'i sen yazdın ha»

DÜZTEPE Karakolunun nezarethanesinde biraz bekledikten sonra içeri girerken çeneme yumrukla vuran polis beni dışarı çağırdı. Dışarıda beş-altı polis daha vardı. Beni aralarına alarak tekme tokat nereme rastgelirse vuruyorlardı. Polisler hem vuruyorlar hem de ağızlarına ne gelirse sayıyorlardı. Bir tanesi "Ulan bizim resmimizi gazeteye basıp anarşistlere hedef gösterirsin ha" diyordu. Polisin biri hıncını alamamış olmalı ki elindeki MPK 5 otomatik tabancayla kafama, göğsüme ve sırtıma aralıksız vuruyordu. Polislerden birinin sözleri hâlâ kulağımda "Ulan orospu çocuğu kıçına cop sokalım da bak gör, polis resmi çekmesinin ne demek olduğunu."

Artık halsiz düşmüştüm. Her kalkmaya davranışımda ensemden, kafamdan yediğim darbelerden tekrar yere yığılıyordum. Dışarıdan bu durumu seyreden bir polis araya girerek "yeter artık" dedi. Bunun üzerine beni geri içeri aldılar.

Altın dişli başçavuş da oradaydı

BİRAZ sonra beni tekrar çağırarak salona getirdiler. Salonda genç bir kızı sağ kolundan kalorifer borusuna bağlamışlardı. Başka bir genç kızı da salonun bir köşesine oturtmuşlardı. Beni de bu kızın yanına oturttular. Burada her gelip geçen polis en adi küfürlürle hakaret ediyordu. Daha sonra kızları oradan alarak başka bir yere götürdüler. Beni intikam alırcasına döven iri-yarı, bıyıklı polis, her gelip geçişinde elindeki kelepçeyle kafama vuruyordu. Burada bir süre bekletildikten sonra sırtım kapıya dönük şekilde kelepçeyle sağ kolumdan kalorifer borusuna bağladılar.

Karakolun kapısından dışarısını seyrederken, olay yerinde beni yakalayan altın dişli başçavuş göründü. Başçavuş beni görünce bağırarak "görev yapan zabıtanın resmini çekersin değil mi?" diye sorarken söze bıyıklı şişman polis karışıp "Bizim resmimizi çekeceğine git de ananın bilmem neyini çek" diyerek utanmazca hakarette bulundu.

Yarın: Soruşturma Bürosu, Gaziantep Vilayet Konağının bodrumundaki işkenceler

---

Güvenlik kuvvetleri tarafından Fatsa'daki bütün duvar yazıları sildirildi.

NURİ ÇOLAKOĞLU 1

FATSA OLAYI

Operasyondan sonra Fatsa sokaklarında, devriye gezen askerlerden başka kimse görülmüyordu.

Korku, sanki havada asılı duruyor

- ***Fatsa'dan bir cami imamı, Samsun'da MHP'liler tarafından Fatsalı olduğu için dövüldü***
- ***Polis Fatsa'da 24 günde 27 kişinin öldüğünü söylüyor***

İŞÇİ-KÖYLÜ
milli demokratik devrim mücadelesinde omuz omuza
ONBEŞ GÜNDE BİR ÇIKAR
Fatsa'da, "Fındık Fiatları ve Demokratik Haklar,, Konusunda
KOYLU AP. İKTİDARINA KARŞI MİTİNG YAPTI
BÜYÜK KÖYLÜ YIĞINI, DEVRİMCİ AYDINLARLA OMUZOMUZA YAPTIĞI MİTİNGTE, AMERİKAN EMPERYALİZMİNE, VURGUNCU TÜCCARA VE TEFECİYE KARŞI MİLLİ-DEMOKRATİK MÜCADELESİNİ YILMADAN SÜRDÜREGEĞİNE ANT İÇTİ
DİNE SAYGILIYIZ YOBAZA DUŞMAN
ÜNYE KÖYLÜLERİ DE 24 TEMMUZ'DA MİTİNG YAPACAK
İşçilerin işgal Hareketi

Yukarda 1969 Fatsa'da yapılan "Fındık Mitingi" ile ilgili İşçi-Köylü gazetesinde çıkan haber görülüyor. Bireysel terörizme yöneliş bu tür köylü hareketlerini reddederek başladı.

BİR süre önce bizim buradan bir imam alış-veriş için Samsun'a gitmişti. Otobüsten indiğinde kılıksız, beş-altı gençten adam yanına yaklaşıyor "Nerelisin?" diye soruyorlar. İmam "Fatsalıyım" diyor. Sen misin bunu söyleyen "vurun, yıkın" diye haykırarak adamın üstüne çullanıyorlar. Yıkıyorlar yere, sille tokat. Allah ne verdiyse. Adam yerlerde sürünüyor. Kendisine saldıranların solcular olduğunu sanan imam başlıyor bağırmaya "Kahrolasıca komünistler, yok mu cankurtaran, yok mu bir müslüman?"

Dayağa ara veriyorlar eğilip soruyorlar: "Kimsin sen, ne iş yaparsın?", İmam, "Ben diyor Fatsa'da camide imamım". "Ulan" diye gürlüyor elebaşları, "Fatsa'da Müslüman var mı ki sen imamlık yapıyorsun" ve dayak eskisinden daha beter sürüp gidiyor.

"Fatsa'dan dışarı Ünye'ye, Samsun'a, Ordu'ya gidenin başına gelen bu, inanmassan git buralarada "Nerelisin?" diye sorduklarında "Fatsa'danım" cevabını ver de kendin gör"

Bu, Fatsa'dan bir öykü. Bir Fatsalı anlattı bunu. Daha bir çoğu da buna benzer öyküler anlatıyor.

Dev-Yol, Fatsa'da duruma hakim olduktan sonra buradan kaçan MHP'liler, Fatsa'dan insanları, kasaba dışında buldukları halktan insanları, hangi siyasi görüşten olursa olsun, sadece Fatsalı olduğu için dövüyorlar. Hiç bir siyasi görüşünün olmadığını söylersen, durumun daha kötü "Sen ot musun?" diye dayak yiyorsun.

"27 GÜNDE 27 ÖLÜ"

POLİSİN anlattığına göre" diyor şöfor gözünü yoldan ayırmadan "27 günde 27 kişi ölmüş Fatsa'da ve çevresinde, soran yok neden oldu bunlar diye. Kırılıp gidiyor insanlar."

Kıvrıla, kıvrıla Karadeniz boyunca Ordu'dan Fatsa'ya doğru giden dolmuşta ses çıkmıyor. Herkes birbirine bakıyor. Söyleyeceği lafın kendi başını derde sokacağı endişesiyle göz ucuyla birbirlerini süzüyorlar. Fatsa içinde de, dışında da sanki terör ve korku havada asılı duruyor.

Araba, birbirinden yeşil, birbirinden güzel ağaçların yanı sıra uzayan asfaltın üzerinde kayıp gidiyor. Doğanın en güzelini seyrediyoruz bir yandan.

BAŞI BELAYA GİREN MUHASEBECİ

SONUNDA biri hafifçe boğazını temizliyor, konuşmaya hazırlanırken.

"Fatsa'da Demas diye bir balık işleme fabrikası var. Bu fabrikanın başına uzun zaman MHP ile işbirliği yapan bir çete çöreklendi, yediler, bitirdiler fabrikayı. Yoksul balıkçıların ortakçı olduğu bir anonim şirketti. Sonunda cesur bir kaç kişi ortaya çıkarak bu herifleri attı. Fabrika, asıl ortakların yönetimine girdi.

"Ama benim asıl anlatmak istediğim bu değil.

"Bu eski yönetimin bir muhasebecisi vardı, adı Ali mi neydi? Bu herifler devrilince, bu muhasebeci de Mersin taraflarına bir yere kaçtı. Ama sonunda doğduğu topraklar çekti, herhalde çıktı geldi Fatsa'ya. Doğruca Belediye Başkanı Fikri'nin yanına çıktı. "Ben bu adamlara alet oldum, para yedim çok hatalı işler yaptım, ama hatamı anladım. Özür dilerim bir daha yapmam" dedi. Fikri de "tamam" diyor "sana bir şey olmaz gel otur Fatsa'da kimse sana bir şey yapmaz."

"Adam çıkıyor, Fikri'nin yanından ama daha çarşıya varamadan birisi çekiyor bir kenara, kafasına dayıyor tabancayı, çekiyor tetiği, sizlere ömür.

"Mutlaka Fikri'nin bundan haberi yok. Ama böyle oluyor burada işler."

POLİS BULANA KADAR CESET SOKAK ORTASINDA KALDI

KİMSEDEN bir itiraz gelmiyor. Bundan cesaretlenen bir başkası lafa giriyor, "Kurtuluş Mahallesinde 40 yaşlarında bir adamı çekip yol ortasında vurdular. Kimse polise bile başvurmadı. Adamın sokak ortasındaki cesedi öylece kala kaldı, polis tesadüfen bulana kadar. Ne bir şahit, ne bir ip ucu."

Bir başkası "Kendi köyünden silahla dolaşan İmam Hatip'te öğrenci bir çocuğu silahla dolaşıyor diye vurdular" diyor ve "sanki buralarda silahsız dolaşan varmış gibi..." diye ekliyor.

Birisi lafı bağlıyor "Burada bir şeye karışmadığın, yapılana itiraz etmediğin sürece iyisin Ama itiraz edersen..."

Koyu bir sessizlik çöküyor. Herkes pencereden dışarısını seyrediyor.

Lafı tamamlatmak için soruyorum: "Evet, itiraz edersen..."

Sessizce lafın sonunu getiriyor: "İhtarla başlıyor, küfür ve dayakla devam ediyor, daha ötesi malum..."

Kimse "malum"u açıklamaya niyetli değil. Laf burada kalıyor.

Bolaman'ı geçiyoruz. İleride Fatsa görünüyor.

YARIN: FATSA MHP VE DEV-YOL ÇATIŞMASINA SAHNE OLUYOR

TV'de HABER YORUM, MAGAZİN

21.25 HATAY'IN ANAVATANA KATILIŞI

Kerime Şenyücel'in hazırladığı programda Hatay'ın M.Ö.400 den 20. yüzyıl başlarına kadar kısaca tarihi verildikten sonra, 1918 Mondros Mütarekesinden 1939'de resmen Türkiye'ye katılana dek, Fransa'nın idaresi altında geçen 20 yılın ayrıntılı öyküsü anlatılacak.

Programda Fransızlara karşı girişilen çete direniş savaşı, Türkiye'nin Hatay davasını diplomatik yollarla çözme çabaları ve bu konuda ulaşılan zafer konu ediliyor.

21.45 Yarım Yüzyıldan Çizgiler

DOKUMA SANAYİSİNDE KATETTİĞİMİZ YOL

Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana büyük mesafe katettiğimizi göstermek amacıyla hazırlanan dizi programda bu kez dokuma sanayimiz konu ediliyor.

Sakarya Savaşı sırasında ordunun ihtiyaçları için İtalya'da ithalat yapılırken, 1923'de adam başına 40 cm olan yerli üretim bugün 40m.' ye yükseldiği açıklanıyor.

21.55 Ramazan Özel Eğlence Programı
Programın sunucusu Nejat Uygur

Ayhan Önal, Uğur Erkır, Faruk Üçok ve Aydyoğan Ergezer'in birlikte hazırladıkları programı Nejat Uygur sunacak. Gecenin güldürü bölümünde de yine Nejat Uygur yer alıyor.

Müzik bölümünde ise Semiha Yankı 3 parçayla, Nurettin Çamlıdağ 2 türkü, Eyüp Uyanıkoğlu, Ayla Gürses ve Tuncay Eraslan ise birer şarkıyla ekrana geliyorlar.

Ya bizim çocuklarımız

Kunta Kinte hâlâ TV izleyicilerinin hafızalarındadır sanırız. Hepimiz Kunta Kinte'nin ve ondan sonra çocuklarının yaşadığı dramı, onların yaşadığı acıları paylaşarak, onların duydukları tepkileri, özlemleri duyarak izlemiştik. Şimdi bir yeni dizi daha başladı.

Arkasından Amerika'da kenar mahalle çocuklarının, toplum dışına itilmiş gençlerin acılı, duygulu, özlemli, tepkili duygularının yansıtıldığı "Bir Sokak Çocuğunun Portresi' adlı televizyon filmi. Son derece güzel, insanı duygulandıran bir film daha...

Bu duygularımız güzel de, bir nokta var; dizileri seyrederken hiç Türkiye aklımıza geliyor mu? TV'yi izlediğimiz gözle biraz etrafımıza baksak, orada yaşanan olayların kat kat acısının bu gün yurdumuzda yaşandığını görebiliriz... Şimdiye kadar bizim TV'de hiç hapishanelerin sübyan koğuşunu dolduran küçücük çocukların belki de hemen hepsinin TV'deki sokak çocuğundan daha da acı olan öyküsünü izlemedik. Bu gidişle izlememize de imkan yok. Ama böyle bir gerçek var... Kurtuluş şansı tanınmayan bu "sübyanlar", gelecekde daha büyük suçlar, belki bir cinayet, belki bir gasp sanığı olarak bugünden yetiştiriliyorlar. Küçücük yaşlarında karakol görmüş, Şube görmüş, birçoğu oradaki polislerle artık neredeyse tanış hale gelmiş, işkenceyi tatmış, falakayı hapishanede görmüşler... Daha da acısı bir çoğu hapishanede bir parça ekmek, biraz para ve belki de bir sigara karşılığı küçücük vücudunu satmış çocuklarımız. Biraz daha büyüyünce ağasının yanına fedai olan ve bu uğurda öldüren, ölen gençler...

Bunlar bir hapishane denince akla gelen ilk şeyler. Bunları belki birçoğumuz bilmeyiz, belki de duymamışızdır. Peki sokaklarda her gün gördüğümüz sigara satan çocuklar... Geceyarılarından sonra her türlü ahlaksızlığın kol gezdiği bataklık yuvalarındaki, sokaklardaki çocuklar...

TV bizi Amerika'daki sokak çocuklarının dramlarıyla doğrusu epeyce duygulandırdı... Bir de şu kameralarınızı bizim toplumumuza döndürseniz ya?

Dönmez, dönemez... Bir yapımcı bunu yapmaya kalksa başına neler gelir? Önce sansür böyle bir şeye izin vermez. Sebep mi? "Türkiye'yi küçük düşürmek"... Bazıları hâlâ "Hayır biz Deve kuşuyuz" diyorlar. Böyle olaylar varmış, yaşanıyormuş, gerçekmiş... Onlar için bir önemi yok. Nasıl olsa bilinmiyor ya... Bilinse de üzerinde kimse durmuyor ya.

Vah bizim garip çocuklarımız, sizlerin Amerika'daki gibi, hikayeleriniz in olsun, TV'de gösterilip de bizleri duygulandırma şansınız bile yok...

İstanbul'dan bir okuvucu

Televizyonda Bugün

15.50	OLİMPİYAT OYUNLARI — Olimpiyat Oyunlarının genel özeti yapılacak
16.50	HABERLER
17.00	OLİMPİYAT OYUNLARI — Programda boks seçmeleri banddan, yüzme ve atlama canlı ya da banddan yayınlanacak.
19.45	İFTARA DOĞRU
20.20	OLİMPİYAT OYUNLARI — Programda yüzme yarışmalarında verilmeyen bölüm banddan yayınlanacak.
20.30	HABERLER
21.25	HATAY'IN ANAVATANA KATILIŞI
21.45	YARIM YÜZYILDAN ÇİZGİLER
21.55	GECEMİZ — Ramazan Özel Eğlence Programı.
22.40	CHARLIE'NİN MELEKLERİ
23.25	HABERLER
23.40	OLİMPİYAT OYUNLARI
00.45	KAPANIŞ